

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובע: פלוני

נגד

הנתבעות: 1. Google LLC
2. גוגל ישראל בע"מ – ניתן פסק דין

פסק דין

לפני ביהמ"ש תביעה למתן צו עשה, ולחיוב בפיצוי בגין לשון הרע ופגיעה בפרטיות.

כתב התביעה

1. התובע הגיש ביום 14.3.18 כתב תביעה בו ביקש מתן צו עשה נגד הנתבעות וכן לחייב אותן בתשלום פיצוי בסך של 200,000 ₪ בגין לשון הרע ופגיעה בפרטיות עקב פרסום תכנים המייחסים לו מעשים על הרף הפלילי הגבוה.

כתב ההגנה

2. הנתבעות הגישו כתב הגנתן, לאחר שביקשו וקיבלו פעמיים ארכה, ביום 8.6.18. הנתבעות טענו להעדר יריבות, שכן אינן יוצרות התכנים וכן טענו שאין להטיל על החברה הזרה חובה להסיר את הפרסומים כאשר היא אינה יכולה להכריע בדבר חוקיותם. החברה הישראלית טענה להעדר מעורבות במחלוקת.

כתב תשובה

3. התובע הגיש ביום 24.6.16 כתב תשובה בו טען שהחברה הישראלית מעורבת בכל ההליכים המשפטיים המנוהלים בישראל כנגד שאר חברות גוגל. עוד טען כי פנה אל האתרים בהם פורסמו התכנים המזיקים, ללא הועיל.

הדיון הראשון

4. ביום 12.12.18 התקיים הדיון הראשון. התובע נחקר ע"י ביהמ"ש. ביהמ"ש הודיע לצדדים על כוונתו להורות לתובע לפנות אל המפרסמים, לקבלת תגובתם בטרם הסרת הפרסומים ממנוע החיפוש.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

הסדר דיוני

5. ביהמ"ש נתן ביום 24.12.18 תוקף של החלטה להסדר דיוני בהתאם להצעתו בדיון.

הדיון השני

6. ביום 5.3.19 התקיים הדיון השני. ביהמ"ש הורה לתובע להכין טיוטא של צווים לגבי מפרסמים שלא התנגדו להסרה וכן הורה לצדדים להגיש טיעונים בסוגיית היקף תחולת צו ההסרה.

מתן צווים נגד אתרים במרשתת

7. ביהמ"ש חתם ביום 18.3.19 על צווים נגד אתרים שונים המורים להם להסיר פרסומים נגד התובע בהתאם לכתב התביעה.

הדיון השלישי

8. ביום 12.5.19 התקיים הדיון השלישי. ביהמ"ש מחק הבקשה נגד אתר טוויטר וקבע כי על התובע לנהל בעניין טוויטר הליך נפרד כדי ליתן לה יומה. ביהמ"ש קבע כי ההסדר הדיוני שקיבל תוקף של החלטה יחול על כתובות ישראליות בלבד.

בקשה לתיקון כתב התביעה

9. התובע הגיש ביום 16.6.19 בקשה לתיקון כתב התביעה.

הדיון הרביעי

10. ביום 12.9.19 התקיים הדיון הרביעי. ביהמ"ש קיבל באופן חלקי הבקשה לתיקון כתב התביעה, כך שהתיקון יתייחס לסוגיית היקף ההסדר הדיוני בלבד. כמו כן, ביהמ"ש הורה לקבל עמדת היועמ"ש בסוגיה זו.

הגשת כתב תביעה, כתב הגנה וכתב תשובה מתוקנים

11. התובע הגיש כתב תביעה מתוקן ביום 3.10.19. הנתבעת הגישה כתב הגנה מתוקן, לאחר שביקשה וקיבלה ארכות, ביום 2.12.19. התובע הגיש כתב תשובה ביום 11.12.19.

היועמ"ש הודיע כי לא יגיש עמדה

12. היועמ"ש הודיע ביום 19.2.20 כי לא ראה לנכון להתייצב להליך.

הדיון החמישי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120-20 פלוני נ' Google LLC ואח'

13. ביום 11.3.20 התקיים הדיון החמישי. ביהמ"ש נתן החלטות בבקשות המקדמיות.

הגשת ראיות התובע

14. התובע הודיע ביום 26.5.20 כי מיצה הליכים מקדמיים ולכן ביהמ"ש נתן צו להגשת ראיות. התובע הגיש ראיותיו ביום 17.6.20.

הדיון השישי

15. ביום 30.7.20 התקיים הדיון השישי. ביהמ"ש דן בבקשת התובע למחוק סעיפים מתצהיר עו"ד בן דוד ונתן תוקף של החלטה להסכמת הצדדים.

הגשת תצהיר מתוקן ע"י התובע ותצהיר מטעם הנתבעות

16. התובע הגיש תצהיר מתוקן ביום 19.8.20. הנתבעות הגישו תצהיר מטעמן ביום 17.9.20.

הדיון השביעי

17. ביום 18.11.20 התקיים הדיון השביעי. ביהמ"ש קבע מועד לשמיעת הראיות, סדר חקירות וקצב זמני חקירה. ביהמ"ש נתן החלטה בבקשה לעיון במסמכים שהוגשו בתובענה.

הדיון השמיני ומתן פסק דין בעניין החברה הישראלית

18. ביום 11.5.21 התקיים הדיון השמיני. נחקרו התובע והמצהיר מטעם הנתבעות. ביהמ"ש דחה לבקשת הצדדים התביעה נגד החברה הישראלית.

הגשת סיכומים

19. הפרוטוקול פורסם ביום 23.5.21 וביהמ"ש נתן צו להגשת סיכומים. התובע הגיש סיכומיו ביום 1.7.21 והנתבעת, לאחר שביקשה וקיבלה ארכה, ביום 1.9.21.

דיון והכרעה

20. על ביהמ"ש להכריע במחלוקות שלהלן:

- האם יש לחייב הנתבעת לפצות התובע בגין לשון הרע או הגנת הפרטיות?
- האם יש ליתן צו שיסיר הפרסומים ואם כן האם יש להסיר הפרסומים מכל כתובות המשתמשים בשירותי מנוע החיפוש של הנתבעת ברחבי העולם?

גרסת התובע

21. התובע טען בכתב התביעה כי ביום 15.11.17 הוקם אתר ייעודי על ידי משתמש שלא הזדהה, הנחזה להיות אישה, בו פורסם "סיפור" כוזב שהתרחש כביכול לפני כ- 13 שנים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

במסגרת הפרסום, נטלה המפרסמת מהתובע את הזכות להתגונן בטרם הפרסומים, והביאה לנזק ממשי בחייו ובעבודתו על ידי פרסום סיפור כוזב ותלוש מהמציאות על כך שסימס ואנס אותה, והכל בזדון וכוונה תחילה.

בסיפור נטען כי המפרסמת שהתה, לכאורה, יחד עם שחקנית מפורסמת (להלן: "השחקנית המפורסמת") ושני חבריה, התובע ובת זוגתו, במילאן שבאיטליה. באחד הערבים, כאשר נשארו התובע והמפרסמת לבד, התובע, בכוונה תחילה ובזדון, שיכר את המפרסמת שהייתה לכאורה כבת 18 באותה העת, ואנס אותה.

סיפור זה פורסם במרשתת תוך עילום שמה של המפרסמת ושל כל המשתתפים בסיפור, מלבד שמם של השחקנית המפורסמת ושמו של התובע, והכל בזדון ובמטרה למשוך את תשומת הלב של גולשי המרשתת ולהפיץ את דברי הבלע לקהל רחב יותר.

כך גם, גולשים "רודפי צדק" ראו לנכון להטריד את מקורביו של התובע על ידי הצפתם בהודעות פרטיות ברשת החברתית פייסבוק, ועל ידי תגובות בלתי הולמות ולא ראויות על פרסומים של "חבריו" של התובע בפייסבוק.

בניסיון לעצור ולהביא להסרת הפרסומים הפוגעניים פנה התובע אל הנתבעות, במכתב מיום 11.2.17 על כי יפעלו להסרת הכותרות הפוגעניות הנוגעות לתובע מתוצאות החיפוש בגוגל.

במענה למכתב זה השיבה החברה הישראלית ביום 21.12.17 כי אין באפשרותה לפעול להסרת הכותרות הפוגעניות שכן אינה הנמען המתאים לפניה שכזו, משום שמנוע החיפוש גוגל אינו בבעלותה, וכי כל בקשה להסרה של תוכן פוגעני יש להעביר לידי הנתבעת, וכי בכל מקרה "גוגל" החליטה שלא להסיר הקישורים המובילים לפרסומים הכוזבים.

התובע טען בכתב התביעה כי כל רגע שחולף ובו עדיין ישנן כותרות המתנוססות בגאון בתוצאות החיפוש של "גוגל" מתמשכת הפגיעה הקשה בשמו הטוב ופרטיותו.

עוד טען כי אינו יודע מי המפרסם, ומדובר בדברים מופרכים שמעולם לא היו ולא נבראו וכי בשורה של פסקי דין נקבע, כי בעל פלטפורמה שנמנע מביצוע נוהל הודעה והסרה, יישא באחריות יחד עם המפרסם הישיר.

התובע טען שהנתבעות עודדו את הפרסומים הפוגעניים נגדו כשלא הסירו את הפרסומים כמבוקש.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

עוד טען שפרסום פרטיו האישיים ברבים, בצירוף ביטויים פוגעניים כגון "אנס" ו-"מסמס" עונה על הגדרת "לשון הרע".

לכן, טען, הוא זכאי בהתאם להוראות סעיף 7א' לחוק איסור לשון הרע, לפיצוי בסך של כ-75,000 ₪ ללא הוכחת נזק בגין כל פרסום שביצעו כלפיו (הסכום הקבוע בחוק הנו 50,000 ₪, אך הנו צמוד למדד, ועל כן היום עומד על סך של 75,000 ₪). בגין הפגיעה בפרטיותו ביקש לחייב הנתבעת בסך של 60,000 ש"ח. עוד טען כי מאחר והפרסומים נעשו בזדון, ועל מנת לפגוע בו, הוא זכאי לכפל פיצוי, ובסך הכול בגין פרסום לשון הרע לפיצוי בסך של 150,000 ₪ עבור כל פרסום וכך גם לגבי הפגיעה בפרטיותו. הוא הודיע כי לצרכי אגרה בלבד, העמיד את סכום תביעתו בגין הנזקים על סך של 200,000 ₪.

כמו כן, ביקש להסיר את כל הפרסומים המוזכרים בכתב התביעה, ופרסומים מכפישים אחרים אשר לא עלה בידיו למצוא בעצמו.

התובע טען בכתב התשובה לכתב ההגנה כי ביחס למפרסמים עצמם, הוא ביצע פניה לבעלי האתר "תיקון עולם" דרך רשת הפייסבוק, ביום 30.11.17, אך זו לא נענתה עד ליום הגשת כתב התשובה.

עוד טען שהאתר הראשון, אשר התחיל את מחול השדים, אינו מכיל דרך ליצירת קשר עם בעלי האתר וכך גם מוסתרים פרטי יצירת הקשר באתר מרשם הכתובות.

גרסת הנתבעת

22. הנתבעת טענה בכתב ההגנה כי הקשר היחיד שלה לפרסומים הוא בטענת התובע, כי קישורים לפרסומים מופיעים במנוע החיפוש שלה וכי הסכסוך האמיתי הינו בין התובע למפרסמים והם בעלי דינו הנכונים.

הנתבעת טענה כי אינה יודעת אם הפרסומים חוקיים או לא.

לגבי הבקשה להורות לה להסיר "פרסומים מכפישים אחרים אשר לא עלה בידו התובע למצוא בעצמו", היא טענה כי מדובר בסעד גורף, כוללני ומעורפל. הסעד מתייחס למספר בלתי מסוים ובלתי מזוהה של פרסומים בלתי מזוהים, שאפילו התובע בעצמו מודה שאינו יודע אם הם בכלל קיימים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

הסרתה של תוצאת חיפוש ממנוע החיפוש אינה מביאה להסרתם של התכנים אליהם מקשרת תוצאת החיפוש מהמרשתת והתכנים ממשיכים להיות מצויים במרשתת עד להסרתם מהאתר בו פורסמו.

הנתבעת טענה כי אינה יוצרת את התכנים המאונדקסים במנוע החיפוש. לפיכך, היא איננה בעלת הדין הנכונה ואינה הכתובת לטענות התובע וכל סעד של ציווי או פיצוי, צריכים להיות מכוונים כלפי המפרסמים.

הנתבעת טענה כי אי צירוף המפרסמים מהווה פגם מהותי. צירופם נדרש לא רק משום שהם עלולים להיפגע מסעד ההסרה המבוקש, אלא גם משום שהם הגורמים המתאימים להשיב לטענות התובע לגבי תוכן הפרסומים. הנתבעת טענה שאין להטיל עליה חובה להסיר את הפרסומים כאשר היא אינה יכולה להכריע בדבר חוקיותם.

האם יש לחייב הנתבעת בגין הוצאת לשון הרע ופגיעה בפרטיות ?

23. השאלה האם יש מקום לחייב הנתבעת בגין הפניה במנוע החיפוש לפרסום מזיק נטען נדונה בביהמ"ש המחוזי בע"א 14-11-44711 עמי סביר, עו"ד נ' שאול בר נוי ואח' (פורסם בנבו). ביהמ"ש המחוזי (כבוד השופטת אביגיל כהן כתוארה דאז), דן בערעור התובע על דחיית תביעתו נגד הנתבעת שם, שהיא גם הנתבעת שם.

24. בעניין סביר, התובע, עו"ד במקצועו, ייצג את לשכת עו"ד בהליכים משמעתיים נגד עו"ד פלוני. בית המשפט העליון דחה ערעורו של עו"ד פלוני על הכרעת דין שניתנה בבית הדין המשמעתית הארצי של לשכת עורכי הדין.

25. פסק הדין של ביהמ"ש העליון נפתח במשפט: "המערער הינו עורך דין, אשר הורשע בחמש פרשיות שונות על ידי בית הדין המשמעתית המחוזי של לשכת עורכי הדין...".

26. הנתבע בעניין סביר היה בעלים ומפעיל של אתר במרשתת. האתר פרסם את פסק הדין של ביהמ"ש העליון, בו מופיע שמו של התובע כמייצג את לשכת עורכי הדין - ועד מחוז תל אביב. ("בשם המשיב: עו"ד עמי סביר").

27. ערכאת הערעור בעניין סביר קבעה כי "אין מחלוקת על העובדה הבסיסית ולפיה עד עצם היום הזה, היינו – גם לאחר שהוגשה התביעה על ידי סביר בשנת 2012. לאחר שניתן פסק דין על ידי בית משפט קמא בחודש ספטמבר 2014 וגם נכון למועד קיום הדין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Googel LLC ואח'

בערעור (10/6/15), אזי כאשר מקישים את שמו של סביר במנוע החיפוש של גוגל, מופיע
בדף תוצאות החיפוש במעלה רשימת החיפוש הפרסום הבא:

פרסום זה יכונה להלן גם: "הפרסום המעוול".

(6) מוסכם על כל הצדדים שלפני, כי עו"ד סביר לא הורשע בבית הדין למשמעת.
מוסכם על כולם בגדר עובדה שאינה שנויה במחלוקת, כי עורך דין סביר רק ייצג את לשכת עורכי
הדין בערעור שבו נכתב בפסה"ד על עו"ד אחר כי הוא הורשע בחמש פרשיות שונות.

28. ביהמ"ש המחוזי סקר כערכאת הערעור, ההליך לפני הערכאה הדיונית, שהחל כאשר
התובע הגיש תביעה נזיקית על סך של 200,000 ₪ בה טען כי הפרסום פגע בשמו, מעמדו,
במוניטין המקצועי שלו, הסב לו הפסדי הכנסות, עוגמת נפש ואי נחת. התובע טען כי הוא
שם לב לכך שבחודשים שקדמו להגשת התביעה, הפרסום השגוי והמטעה במנוע החיפוש
קודם ומופיע בין תוצאות החיפוש הראשונות. ערכאת הערעור הוסיפה וקבעה ש"אין חולק
על כך, שגם היום לאחר מתן פסק דינו של בית משפט קמא, זו תוצאת החיפוש הראשונה
אשר מתקבלת אצל המחפש במנוע גוגל תחת הערך "עמי סביר".

29. עוד צוין בפסק הדין של ערכאת הערעור ש"לכתב התביעה קדמו פניות לבר נוי ולגוגל
לצורך הסרת הפרסום.
הפרסום לא הוסר."

30. עוד קבע ביהמ"ש המחוזי ש"אין מחלוקת בין הצדדים על כך, שמקור הפרסום השגוי
והמטעה, אשר מופיע במנוע החיפוש של גוגל הוא ב"קוד הטכני" של דף האינטרנט
באתר דיון פומבי.

רוב תוצאות החיפוש במנוע החיפוש של גוגל מורכבות משלושה רכיבים:

(1) כותרת – השורה הראשונה של כל תוצאת חיפוש המשמשת כקישור לדף האינטרנט של
התוצאה.

(2) כתובת אתר - כתובת האינטרנט של דף האינטרנט של התוצאה שמופיעה מתחת
לכותרת.

(3) מקטע טקסט – קטע מטקסט או מספר קטעים מדף האינטרנט אשר עשויים לכלול את
מונחי החיפוש.

(ראה סעיף 9 לתצהיר העדות הראשית מטעם גוגל).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

31. ערכאת הערעור קבעה ש"במקרה דנן, כותרת תוצאת החיפוש התבססה על תג הכותרת שנכלל על ידי בר נוי / אתר דיון פומבי בקוד המקור של דף האינטרנט" וכי מבחינה טכנית היה בידי הנתבע, יוצר הפרסום, "לשנות את אותו קוד טכני ובכך להביא לביטול / שינוי / הורדת הפרסום נשוא התביעה.... בפועל- לא פעל לשינוי הקוד הטכני."

32. עוד נקבע ש"אין גם מחלוקת על כך, שמבחינה טכנית יכולה גוגל להסיר את תוצאת החיפוש המלאה.

לפי גרסת גוגל, האלגוריתם שלה יכול במקרים נדירים לבחור כותרת שונה מתוך המידע הזמין בדף האינטרנט של האתר או מתוך דפים אחרים המקשרים לאותו עמוד כדי שייצג בצורה טובה יותר את הכותרת (סעיף 23 לתצהיר העדות הראשית) ובמקרה דנן, אישרה כי לא נעשתה התערבות ידנית על מנת לשנות את הכותרת השנויה במחלוקת.

כלומר, טכנית, נראה כי ניתן היה לשנות את תוכן תוצאת החיפוש ולמצער - להסיר תוצאת החיפוש לגמרי.

על פי עדותו של דיקמן מטעם גוגל, יש אפשרות מכנית שכזו, אך גוגל להשקפתה סבורה, כי אפשרות שכזו היא "רעה" (ראה עמ' 43-42 לפרוטוקול בית משפט קמא מיום 1.12.13).

33. בהמ"ש המחוזי קבע ש"השאלה שיש לבחון בערעורים היא שאלה משפטית עקרונית – האם הנתבעים היו צריכים להסיר את הפרסום לאחר שהתקבלה הבקשה להסרתו. שאלת משנה היא: האם ניתן לחייבם לשלם פיצוי לתובע; משבחרו שלא להסיר את הפרסום לאחר קבלת ההודעה."

34. לענייננו, הקביעה הנוגעת לעניין של ערכאת הערעור שם היא ביחס לפסיקת הערכאה הדיונית שדחתה את התביעה נגד הנתבעת שם והנתבעת כאן.

35. ערכאת הערעור שם התייחסה לציטוט הכרעה שלה בעניין לביב בפסק הדין של הערכאה הדיונית כלהלן:

"(ב) בענייננו – עסקינן במנוע חיפוש, אשר אין חולק על העובדה שדרך פעולתו היא אוטומטית באמצעות אותו "זחל" העובר בין דפי האינטרנט השונים ומצרף בדרך אוטומטית את המידע הכלול במנוע החיפוש.

קבלת תביעת התובע לא רק שתוביל לאפקט מצנן שיעמיד בסכנה את קיומו של כל מנוע חיפוש – שהוא שירות חיוני לציבור בתקופתנו, אלא תקעקע לחלוטין את כל יסודות השירות החיוני של מנוע החיפוש.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

מידע שיתווסף למנוע חיפוש יצטרך לעבור "צנזורה מוקדמת" של בעלי מנוע החיפוש.

ג) כפועל יוצא מכך, המידע שיופיע במנוע החיפוש לא יכיל את כל המידע המופיע על אותו גורם, שמבוצע חיפוש לגביו במנוע החיפוש, ובכך תפגע אנושות אמינותו ומהימנותו של מנוע החיפוש. הרי מי שמבקש להיעזר במנוע חיפוש, מצפה למצוא את כל התוכן המופיע באתרים השונים לגבי המילה או צירוף המילים שהחיפוש נעשה לגביהם, ואילו קבלת תביעתו של התובע תוביל לכך, שרק מידע חיובי על נשוא החיפוש ו/או מידע שעבר בדיקת יועץ משפטי באשר להוראות חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 וכיוצ"ב; יהיה כלול במנוע החיפוש ובוודאי שאין זה מטרתו של מנוע חיפוש.

מנוע חיפוש לא אמור להוות תחליף לשירות ו/או קומוניקטיב המסופקים ע"י יחצ"נים ואנשי פרסום של גורם זה או אחר, אלא מטרתו לשקף באופן אמין את כל המידע המפורסם באתרים השונים.

לו היתה מתקבלת התביעה, היה מעוקר מנוע החיפוש מתפקידו וייעודו לספק מידע המפורסם באתרים השונים לגבי גורם זה או אחר ע"י הקשת מילה או צירוף מילים. אין הצדקה לחסל את השירות שניתן ע"י מנוע חיפוש, ודרישתו של התובע היא דרישה שאין להיענות לו".

36. ערכאת הערעור שם קבעה כי "עומדת באופן מלא אחר קביעתי בעניין לביב גם היום; אך המקרה שם שונה לחלוטין מענייננו.

(4) בעניין לביב נדונה השאלה של אחריות מנוע חיפוש לתוכן מאמר המפורסם על ידי אתר המפרסם.

באותו מקרה האתר המפרסם הסיר את הפרסום המעוול עוד לפני הגשת התביעה והתביעה הוגשה רק נגד גוגל.

הדגשתי בעת מתן פסק הדין, כי גם המאמר וגם הקישור הוסרו על ידי האתר המפרסם עוד בטרם הוגשה התביעה והם אינם מופיעים יותר בדף תוצאות החיפוש של מנוע החיפוש (מתוך סעיף 6 לפסק הדין).

(5) הנושא אשר היה צריך לדון בו בעניין לביב היה: האם גוגל היתה צריכה לבדוק כל פרסום ופרסום לפני שהוא מופיע במנוע החיפוש, על מנת להימנע מהפנייה לפרסום מעוול. על כן, בחנתי בין היתר את הפסיקה אשר היתה ידועה באותה עת בנוגע למנגנון "הודעה והסרה", ובין היתר, ת"א (שלום כ"ס) 7830/00 ארנון נ' אלישי (14.7.02); ת"א (שלום ת"א) 37692/03 סודרי נ' שטלרויד (1.8.05); בר"ע (מחוזי חיפה) 850/06, 1632/07 מור נ' ידיעות אינטרנט

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

מערכות אתר – YNET מערכת הפורומים (22.4.07) (אשר שונתה מאוחר יותר בבית המשפט העליון). תזכיר הצעת חוק מסחר אלקטרוני, תשס"ו – 2005 אשר עמד עדיין על השולחן באותה עת. בחנתי את השיטה האמריקאית והדין האירופי והגעתי למסקנה ולפיה כל שיטות המשפט הללו לא הטילו אחריות כאשר המידע הועבר בדרך אוטומטית. מסקנתי היתה, כי אין להטיל על מנוע חיפוש חובה לבצע בדיקה מוקדמת של תוכן הפרסום אליו הוא מפנה. תוכן אשר מוכנס באופן אוטומטי לחלוטין למנוע החיפוש (ראה סעיף 11.1 לפסק הדין בעניין לביב)."

37. ערכאת הערעור שם קבעה כי "המקרה שלפנינו אינו דן כלל בשאלת חובתה של גוגל כמנוע חיפוש לבצע "צנזורה" מוקדמת או בדיקה מוקדמת של כל פרסום ופרסום לפני שהוא מופיע במנוע החיפוש.

השאלה שיש לבחון אותה בענייננו שונה לחלוטין והיא:

האם לאחר שנתבקשה הסרה של פרסום מעוול. צד ג' אשר גרם לפרסום המעוול אינו משתף פעולה / מסרב להסיר את הפרסום באתר שלו - האם מנוע החיפוש צריך לפעול להסרת הפרסום המעוול במנוע החיפוש עצמו.

(7) אני סבורה, כי יש להשיב בחיוב לשאלה זו ומבהירה, כי מסקנה זו שמורה ל"מקרי קיצון" כמו המקרה שלפנינו.

מנוע חיפוש צריך להסיר פרסום מעוול כאשר אין ספק בכך שתוצאת החיפוש במנוע החיפוש שגויה לחלוטין.

ככל שקיים ספק בנכונות הפרסום; רשאית (ולא חייבת) גוגל לדבוק בעמדתה ולפיה רק על פי צו שיפוטי היא תתערב באופן אקטיבי בתוכן המופיע אצלה. אך כאשר עניינית גם האתר הפנה לפסק דינו של ביהמ"ש העליון ושם ניתן להיווכח על נקלה כי עו"ד סביר לא הורשע בעבירה משמעתית; לא היה צריך להמתין ל"צו" בימ"ש והיה מקום להיענות לדרישת ההסרה.

(8) המקרה שלפנינו הוא מקרה קלאסי שבו יש להחיל מנגנון של "הודעה והסרה".

כפי שכבר כתבתי בעניין לביב, מנוע החיפוש מבוסס על "זחל" (crawler) העובר בין דפי האינטרנט השונים ויוצר באופן אוטומטי לחלוטין – אינדקס המאפשר להגיע במהירות מכל מילה או צירוף מילים לדפי אינטרנט ספציפיים. מנוע החיפוש מאנדקס דפי אינטרנט בכל השפות; מבלי שאותו "זחל" מבין את התוכן ומבלי שיש לו, שליטה בתוכן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

מנוע החיפוש אינו זה שבוחר אלו דפים יופיעו או לא יופיעו באינדקס התוצאות של מנוע החיפוש אלא "הבחירה" נקבעת באמצעות מידע הידוע בשם "מטה – תגיות" (meta - tags אשר מצורף לקוד הייחודי המאפיין כל אחד מהאתרים באינטרנט ע"י יוצר אותו אתר. מנוע החיפוש "מאתר" את עמודי האינטרנט אשר בקוד המחשב שלהם מופיעים אותם צרופי מילים מבוקשים, ולמפעילת מנוע החיפוש אין שליטה על המידע הכלול בקוד. התביעה בעניינו של סביר אינה מתייחסת לפעולתו האוטומטית של ה"זחל" אלא לאי הפעלת מכניזם קיים להסרה של פרסום מעוול או לתיקון פרסום מעוול; לאחר קבלת הודעה על פרסום מעוול.

עו"ד סביר אינו מבקש צנזורה מוקדמת או הפעלת מנגנון שיסנן מראש את תוצאות החיפוש. הדרישה היא להסרת פרסום מעוול במנוע החיפוש לאחר שמתברר כי בשל מעשה או מחדל של צד ג' - האתר, אזי הפרסום במנוע החיפוש הוא מעוול."

38. ערכאת הערעור שם קבעה כי "עניינו לא בדרישה להתערבות מקדימה בפעולה האוטומטית של מנוע החיפוש אלא בדרישה להסרה כאשר מדובר בעוולה מובהקת. במקרה שכזה הדרישות ממנוע החיפוש הן דרישות דומות מכל מי שמנהל אתר ולא דווקא ייחודית למנוע חיפוש.

אין צורך ליצור הבחנה פסיקתית בין בעל אתר לבין מנוע חיפוש בעניין זה. כפי שציין כב' השופט פרופ' גרוסקופף בעניין א.ל.י.ס, הגישה המקובלת כיום בעולם היא להגביל את אחריות בעלי אתרים במקרה הרגיל כך שלא יחויבו באחריות להימצאות קישורים מפירים אם הם מפעילים נוהל של הודעה והסרה (ראה סעיף 53 לפסק דינו ולפסקי הדין שאוזכרו שם). השופט גרוסקופף נדרש בפסק דינו לנושא המקרים החריגים ככל שהם מתייחסים להפרת זכויות יוצרים וציין, ובצדק כי יש דמיון אף לדיני לשון הרע.

בית המשפט העליון בע"א 5977/07 האוניברסיטה העברית בירושלים נגד בית שוקן להוצאת ספרים בע"מ ואח' (ניתן ביום 20/6/11) [להלן: "פרשת שוקן"] נדרש אף הוא לסוגיית הפרה תורמת בכל הנוגע לזכויות יוצרים אשר הוגדרה על ידי כב' המשנה לנשיאה ריבלין בסעיף 11 לפסק הדין:

"הפרה תורמת (Contributory Infringement) בזכות יוצרים, מתייחסת – ככלל – למצב בו גם מי שאינו מפר באופן ישיר זכות יוצרים נמצא אחראי לה, וזאת על רקע התנהגותו ומעורבותו בנסיבות המקרה. מדובר לרוב בנסיבות בהן גורם אחד אינו מבצע את ההפרה בעצמו, אך הוא מאפשר ומתיר את פעילותו המפרה של גורם אחר, או אף מסייע ומעודד את אותה הפעילות. הוא משמש מעין "גורם ביניים", בשרשרת ההפרה – בטווח שבין המפר הישיר (מפר "הקצה"), לבין בעל הזכות. דוקטרינת ההפרה התורמת, טרם הוכרה במלואה במשפט הישראלי, בין בהוראות חוק זכות היוצרים, בין בפסיקה, כך שבמצב הנוכחי – יצא המפר-התורם (Contributory

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

(Infringer) בלא אחריות, על אף תרומתו המשמעותית לביצוע ההפרה, בעוד שהמפר-הישיר יישא לבדו באחריות לביצועה".

כב' השופט גינת בפסק דין מיום 25.5.15 בת"א (מחוזי ת"א) 33227-11-13 א.א.ס. סי יונייטד אנטרטיימנט נ' BLOOMBERG INC נדרש אף הוא לנושא ההפרה התורמת בכל הקשור לזכויות יוצרים.

באותו מקרה יושמו שלושת התנאים המצטברים להחלת הפרה תורמת על פי הלכת שוקן:

א. קיומה בפועל של הפרה ישירה.

ב. ידיעתו של המפר- התורם על ההפרה הישירה.

ג. קיומה של תרומה משמעותית, ניכרת וממשית לביצוע ההפרה (ראה סעיף 59 לפסה"ד).

מעניינת התייחסותו למנוע החיפוש של גוגל בסעיף 63 לפסק דינו:

"63. ראשית, מנוע החיפוש 'גוגל' זכאי להגנת "נמל מבטחים" (Safe Harbor על פי החוק האמריקאי ה) (Digital Millennium Copyright Act) DMCA שכן הוא מסיר תכנים מפרים מרגע שמתקבלת הודעה מתאימה מבעלי היצירות המוגנות. אמנם הגנה זו של "נמל מבטחים" טרם אומצה בהלכה הפסוקה בישראל אך לטעמי יש מקום לראות בדין האמריקאי כמודל רצוי שהגיעה העת לאמצו...".

כפי שצוין לעיל, והודגש גם בעניין א.ל.י.ס., קיים דמיון בנוגע לנושא ההודעה וההסרה בין דיני זכויות היוצרים ובין דיני לשון הרע.

39. לאחר סקירת הפסיקה, ערכאת הערעור שם קבעה כי "בענייננו, אין דרישה של מבקש

הסרה "לרכך" דברים קשים שנכתבו ביחס אדם / גורם מסוים. אין דרישה לצנזר מידע

על אדם / גורם מסוים. אין דרישה לחסום מידע נכון כלשהו על אדם / גורם מסוים.

הדרישה היא רק להסיר את הפרסום השקרי בעליל אשר מופיע ביחס לדורש ההסרה

במנוע החיפוש.

אין זו שאלה של "אשמת" מנוע החיפוש לתוצאת החיפוש. מדובר בפנייה להסיר מידע שגוי בעליל

אשר גם באתר המפנה ניתן לראות כי לא כתוב המידע המופיע בתוצאת החיפוש.

אין סיבה להקל על מנוע חיפוש במקרה שכזה ולקבוע כי דמו סמוק יותר מ"דמו" של בעל אתר

אשר מובא לידיעתו תוכן מפר מובהק, שהוכנס לאתר ע"י מעוול צד ג'.

(12) ברור שעדיף היה, לו בר נוי היה מתכבד ומתקן את הקוד הטכני אשר הוביל לפרסום

המעוול, אך גוגל לא יכלה להסתפק בכך שהיא ביקשה מבר נוי לבצע תיקון והוא סירב.

משנכחה לדעת כי בר נוי מטעמיו לא פועל לתיקון העוולה, היתה צריכה להיעתר לדרישה להסרת

המידע מהר ככל האפשר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

משלא עשתה כן, איננה יכולה להנות מחסינות או מהגנה אשר איננה ניתנת לבעלי אתרים אחרים. אני סבורה, כי בהיעדר חקיקה מסודרת בעניין, יש להמשיך ולפעול בנוהל שהשתרש זה מכבר של "הודעה והסרה".

40. ביהמ"ש המחוזי הוסיף וקבע ש"זהו מקרה מובהק שבו היה ברור כי הפרסום המעוול מקורו בטעות. תוכנו שגוי בעליל והוא מעוול כלפי סביר. למרות זאת, לא נעתרה גוגל לבקשת ההסרה. הגם שידעה כי ההסרה לא תמנע מהציבור ולו שביב מידע בנוגע לעו"ד סביר ע"י הסרת הפרסום. הפרסום המעוול שגוי בעליל. ההפניה לאתר עצמו מעלה רק את תוכן פסה"ד בעניינו של עו"ד ... ואין שם תוכן מידע כלשהו בנוגע לעו"ד סביר – לא תוכן חיובי ולא תוכן שלילי! משמצאה לנכון שלא להסיר את הפרסום עד עצם היום הזה; אין מקום לפטור אותה מחבות."

41. ביהמ"ש המחוזי הוסיף וקבע כי לא היה צורך בצו שיפוטי להסרת הפרסום כתנאי להסרה ע"י גוגל. אולם, ביהמ"ש לא מוצא לפרט נימוקי ביהמ"ש המחוזי בעניין זה, או בסוגיית הפיצוי, שכן ממילא הגיע למסקנה כי העובדות שלפניו אינן נכנסות לגדר אותו "מקרה מובהק שבו היה ברור כי הפרסום המעוול מקורו בטעות. תוכנו שגוי בעליל והוא מעוול כלפי" התובע.

42. כאמור לעיל, בפרסום, נשוא המחלוקת יוחסו לתובע, כפי שפורט קודם לכן, מעשים חמורים ביותר שהתרחשו לכאורה באירוע מסוים, כאשר יוצרת תוכן הפרסום, הייתה לכאורה כבת 18.

43. התובע פנה אל הנתבעת ביום 11.12.17 וביקש להסיר ההפניות לשמונה פרסומים. הנתבעת השיבה לתובע ביום 21.12.17 כי עליו לפתור המחלוקת עם המפרסמים, ובמידה והתכנים יוסרו על ידם (בין אם מרצונם ובין מכח צו שיפוטי שיורה להם להסיר) ממילא הדבר ישתקף בתוצאות החיפוש. הנתבעת טענה כי כתובת אחת מתוך השמונה כלל לא אותרה.

44. בחודש מרץ 2018 הוגשה התביעה, וביהמ"ש נתן תוקף של החלטה ביום 24.12.18 להסכמת הצדדים לפיה התובע יפנה לאתרים השונים ויודיע להם כי עומדת להם האפשרות לנמק מדוע לא יוסרו הפרסומים, וככל שלא יתנגדו, ההפניות יוסרו.

45. חלק מהאתרים הסירו הפרסומים, ולגבי חלק שלא התנגדו, ביהמ"ש נתן צו ביום 18.3.19 להסרה והנתבעת הודיעה כי הסירה ההפניה לפרסומים, למעט לפרסום בטוויטר שכן זו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

הודיעה כי היא מתנגדת להסרה. בשלב זה התברר שבין הצדדים נפלה מחלוקת לגבי היקף תחולת ההסכם שקיבל תוקף של פסק דין. התובע טען שעל הנתבעת להסיר הגישה לפרסומים ביחס לכל כתובות המשתמשים בעולם והנתבעת טענה כי התחייבה להסיר פרסומים ביחס לכתובות ישראליות בלבד.

46. התובע הבהיר ביום 2.6.19 כי הודעתו על עמידתו על המשך ניהול ההליך נוגעת "רק בעניין היקף ההסרה של הפרסומים" לגביהם ביהמ"ש נתן צו להסרה ביום 18.3.19.

47. לנוכח עמדת ביהמ"ש כי ההבהרה מחייבת תיקון כתב התביעה, התובע ביקש לתקן כתב התביעה וביהמ"ש התיר התיקון. התובע הגיש ביום 3.10.19 כתב תביעה מתוקן בו ביקש מביהמ"ש לקבוע כי על הנתבעת להסיר 16 הפניות לאתרים שונים ביחס לכל המשתמשים בעולם.

48. הנתבעת טענה בכתב ההגנה המתוקן כי הבקשה ביחס ל - 10 מתוך 16 ההפניות הינן בקשות חדשות ולכן ממילא אין לה אחריות נזיקית בגין עשרה פרסומים אלה. עוד טענה כי מילאה חלקה על פי ההסכם והסירה ההפניה לפרסומים נשוא כתב התביעה, למעט הפרסום בטוויטר, לגבי כתובות של משתמשים ישראלים. הנתבעת חזרה על הטענה בכתב ההגנה המקורי לפיה אינה הכתובת לתביעת התובע.

49. העד מטעם הנתבעת נשאל בחקירתו לגבי השיקולים שעומדים בבסיס החלטת הנתבעת שלא להסיר ההפניה לפרסומים ממנוע החיפוש עובר להגשת התביעה בעמוד 54 משורה 12:

"אנחנו בגוגל איננו נמצאים בעמדה שאנחנו יכולים להכריע אם אי אלו תוצאות הן בעיתיות, אם הן מוציאות דיבה או לא. אנחנו כן מסירים תוכן כאשר הוא שגוי באופן מובהק (blatantly false) אבל לרוב אנחנו נותנים לבית משפט להכריע בסוגיה."

50. ביהמ"ש ביקש מהעד להסביר כיצד תפעל הנתבעת אם תקבל פניה משופט להסרת הפניה לפרסום בו הוא מואשם ברצח ועל כך ענה בעמוד 55 משורה 13:

ת: כשמתקבלות בקשות מעין זאת, צוות של אנשים, בני אדם, בודקים את הבקשה, כמוני. אנחנו עורכים הערכה לגבי המדיניות ההסרה המקומית. ובקשר לדוגמא הספציפית שכבוד השופט הביא, לגבי הרצח שלו, זה תלוי באישוש של טענה שכזו. האם למשל היו החלטות בית משפט שיצאו בנדון. מכיוון שלמשל, מעשה הרצח יכול להיות מעניין עבור הציבור, יכול להיות. ומהצד השני, אם בית המשפט הכריע שהטענות האלה הן שגויות ולא נכונות אז אנחנו מסירים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

אותם. אבל אנחנו תמיד נזהרים שלא לצנזר יותר מדי. אנחנו מנסים למצוא את האיזון הזה, לבוא גם לטובת הציבור."

51. בעמוד 58 משורה 6 העד ענה לשאלה האם הנתבעת תסיר ההפניה רק אם תהיה החלטה של ביהמ"ש ועל כך ענה כלהלן:

"ת: זה לא מדויק מה שאתה מציע. אתה משפט את הדברים טיפה מעבר למה שהם. זה תלוי במה מצורף לאותה טענה. אם למשל אתה מפרסם, אתה מעלה פוסט שמישהו הוא רוצח, גוגל מאוד, מאוד תהיה שמחה להסיר פרסום כזה מכיוון שאם זה הדבר היחיד שפירסמת, אז אין שום דבר שם שהוא נכון, כי אין שם אישוש. אתה לא מציין את זמן הרציחה, את המקום או למה זה קרה."

52. בתגובה לתשובה, משורה 26 ב"כ התובע הקשה ושאל כלהלן:

"ש: אני מבין מתשובתך שאם אני שונא בן אדם, עליי להקים בלוג פיקטיבי, שלא ניתן להגיע אליי, לא ניתן לדעת מי עומד מאחורי הבלוג הזה. לכתוב שמה סיפור איך ראיתי במו עיני, את הבן אדם הזה רוצח או אונס ולתת תיאור מפורט. ואז, כשאותו בן אדם יגלה את זה ויפנה לגוגל, גוגל תסרב להסיר את התוצאה הזאתי מתוצאות החיפוש."

53. העד ענה בעמוד 59 משורה 3 כלהלן:

"גוגל אינה אמונה להכריע בנדון אלא אנחנו תלויים בהוראות בית משפט ואנחנו לא מסוגלים ברוב הפעמים לדעת אם הטענות האלה הם שקריות או אמיתיות...."

אני רק רוצה לציין שמה שאתה מתאר, זה הסיבה שיש חוקים נגד הוצאת דיבה ויש סעדים משפטיים בנדון. גוגל מאמינה, נאלצת להאמין לשופטי בתי משפט, בכל מה שנוגע לאמינות העובדות. אנחנו לא רוצים להיקלע לאמצע, לדיונים האלה. בגלל זה יש כבר הליכים משפטיים הקבועים בחוק ויש לנו הרבה אמונה וכבוד כלפי ההליכים האלה."

54. מתשובות עד הנתבעת עולה שהנתבעת מיישמת הלכת סביר. לכן, גם כאשר פרסום מייחס לפונה לנתבעת מעשים חמורים, היא לא תסיר הפרסום ללא צו שיפוטי ככל שלא ניתן לקבוע כי הפרסום הוא בגדר "מקרה מובהק שבו היה ברור כי הפרסום המעוול מקורו בטעות. תוכנו שגוי בעליל והוא מעוול כלפי" הניזוק.

55. כאמור לעיל, הפסיקה מבטאת רצון ליצור איזון בין הזכות לשם טוב ובין חשיבות השירות שמספקת הנתבעת לציבור הרחב למימוש זכות היסוד לקבלת מידע. אל מול הפגיעה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

- בענייניו של התובע עד הגשת תביעה מתאימה לבימ"ש, יש להביא בחשבון הנזק החברתי שייגרם אם הנתבעת תסתיר מהציבור מידע, רק בגלל שהנפגעים מהפרסום, דרשו ממנה להסתיר הפרסום מהציבור.
56. על התובע היה לשכנע ביהמ"ש שהפרסום אליו הפנה מנוע החיפוש הוא "מקרה מובהק שבו היה ברור כי הפרסום המעוול מקורו בטעות. תוכנו שגוי בעליל והוא מעוול" כלפיו.
57. התובע טען מסעיף 24 לסיכומיו כי יש ליישם את פסק דין סביר כך שאם הפרסום המקורי הוסר ע"י יוצרו וכל שנותר הוא פרסומי "מעתיקנים", מכאן ש"בעניינינו ברור לחלוטין שהתובע לא ביצע דבר ממה שמיוחס לו". התובע חוזר על טענה זו מסעיף 38 לסיכומיו וטוען כי "ברור לכל בר דעת שמדובר בפרסומים מכפישים ופוגעניים וכי חזקת שם טוב עומדת לתובע". התובע טוען מסעיף 39 לסיכומיו כי על הנתבעת היה לטעון ל"אמת דיברתי" ומרגע שלא טענה זאת, ברור שהפרסומים שגויים ואינם נכונים.
58. ביהמ"ש קובע שפרשנות התובע את פסק דין סביר אינה נכונה. לא זו אף זו, הוא עצמו ער לכך והוא מצפה שבימ"ש זה ישנה את הלכת סביר.
59. העובדה שהפרסום המקורי הוסר ע"י יוצרו וכל שנותר הוא פרסומי "מעתיקנים", והתובע טוען כי אינם נכונים, אינה מובילה למסקנה שהטענות בעניין התובע הינן בגדר "מקרה מובהק שבו היה ברור כי הפרסום המעוול מקורו בטעות. תוכנו שגוי בעליל והוא מעוול כלפי" התובע, כפי שהיה בעניין סביר.
60. לעניין יישום הפסיקה של ביהמ"ש המחוזי, ראו פסק הדין בעניין תא (ת"א) 18-03-67847 ברבי ואח' נ' גוגל ואח' (פורסם בנבו) בו קבע כבוד השופט גיא היימן במערכת עובדתית דומה, כי התובעים שם לא הוכיחו כי עניינם נכנס לגדר החרג שנקבע בפסק הדין בעניין סביר. ביהמ"ש דוחה טענת התובע מסעיף 62 לסיכומיו כי יש הבדל מהותי בין העובדות שם ובין העובדות כאן, בין היתר, אך בשל שכאן הפרסום המקורי הוסר. כמו כן, ראו יישום דומה ליישום בעניין ברבי ע"י כבוד השופט אילן רונן בת"א (שלום תל אביב-יפו) 17-09-39830 דרוקר נ' אליאסי.
61. למעלה מהדרוש יצוין כי התובע עצמו מדגיש בסעיף 6 בסיכומיו כי עיקר ההד הציבורי ברשתות החברתיות נובע מכריכת הטענות כלפיו במעורבותה כביכול של "השחקנית הישראלית המפורסמת בעולם", כטענתו, במעשים המיוחסים לו. מכאן, שעל הנתבעת, כמי שמספקת שירות לגולשים במרשתת בעולם כולו, להביא בחשבון העניין הציבורי הרב הנוגע לייחוס מעשים חמורים לאותה שחקנית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוגי נ' Google LLC ואח'

62. התובע מעלה מסעיף 26 לסיכומיו, טענות נגד הנתבעת בדבר היותה עורכת ומשווה אותה לרשת החברתית טוויטר ובסעיף 32 למחזיק במקרקעין שלא מנע עוולה בחצרו. אולם, טענות אלה מתיימרות לשנות את הלכת סביר, ולהחיל עליה דין מפרסם התוכן המזיק הנטען.

63. כאמור לעיל, התובע מצפה מסעיף 29 ל"חשיבה מחדש" בעניין הנתבעת. אולם, הדרך לשנוי הלכת סביר אותה קבע ביהמ"ש המחוזי, אינה באמצעות בימ"ש שלום, כציפיית התובע.

64. בסעיף 30 לסיכומיו, התובע טוען שבימ"ש זה קבע כי אם לאחר בדיקה, הנתבעת לא תסיר פרסום, דינה כדין כל מעוול אחר. הטענה נכונה, אך חלקית. על הנתבעת לבצע הבדיקה, על פי ההלכה שנקבעה בפסק הדין בעניין סביר. אם לא תיישם את הלכת סביר, היא עלולה לחוב באחריות נזיקית. אולם, ביהמ"ש קובע כי סירוב הנתבעת להסיר ההפניות במקרה זה, ללא הכרעה שיפוטית, תואמת את הלכת סביר שכן אין מדובר ב"מקרה מובהק שבו היה ברור כי הפרסום המעוול מקורו בטעות. תוכנו שגוי בעליל והוא מעוול כלפי" התובע.

65. כאן המקום לעמוד על חשיבות ההבחנה בין מפרסמים שניתן לזהותם ובין מפרסמים שלא ניתן לזהותם. התובע דחה את טענת הנתבעת לפיה היה עליו לצרף כנתבעים את המפרסמים, בין היתר, בטענה כי לא ניתן לזהותם.

66. במקרה שניתן לזהות המפרסמים, ככל שהנתבעת עומדת בציפייה ממנה לבצע בדיקה בסיסית של הדברים, ומתברר בדיעבד שהמקרה אינו נכנס לגדר החריג בעניין סביר, אין מקום לקיים דיון בסוגיה אם הפרסום מהווה עוולה נזיקית, ללא צרוף המפרסמים כנתבעים לצד הנתבעת.

67. במקרה שלא ניתן לזהות המפרסמים, עולה קושי רב לקיים דיון בסוגיה אם הפרסום מעוול, במעמד הנתבעת בלבד, וככל שהנתבעת ביצעה הבדיקה הבסיסית ולא חרגה מהלכת סביר, הסעד היחידי שעומד לתובע הוא סעד ההסרה.

68. לענייננו, ישנה מחלוקת אם ניתן לזהות חלק מהמפרסמים, כגון מר סילברסטיין, בעלי אתר "תיקון עולם" (ראו מסעיף 55 לכתב ההגנה המתוקן). לכן, לכאורה היה על התובע למצות ניסיון להמציא לו כתב התביעה, לרבות ע"י הגשת בקשה להמצאה מחוץ לתחום.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

אולם, ממילא, מרגע שביהמ"ש קבע כי הנתבעת לא חרגה מהלכת סביר, אין צורך להידרש לסוגיה לעניין הבקשה של התובע לחייב הנתבעת באחריות נזיקית.

69. כל האמור לעיל, נוגע גם לטענה לאחריות מכח פגיעה בפרטיות לעניין זה, ראו האמור בסעיף 136.4 לכתב ההגנה המתוקן. אולם, מילא, התובע זנח בסיכומיו, הטענה לפגיעה בפרטיותו.

70. לכן, ביהמ"ש דוחה הטענה לאחריות נזיקית של הנתבעת.

האם יש להורות לנתבעת להסיר הפניות לפרסומים בעניין התובע נשוא תביעה זו?

71. התובע ביקש בסעיף 69 לכתב התביעה המתוקן להורות לנתבעת להסיר הפניות לפרסומים נשוא תביעה זו.

72. כאמור לעיל, הצדדים הגיעו להסכמה שקיבלה תוקף של החלטה בעניין הסרת הפרסומים. אולם, לאחר מכן, התברר שקיימת מחלוקת לגבי היקף ההסרה.

73. אולם, על אף הסכמת הצדדים, תחילה ביהמ"ש מוצא מקום לדון בעצם סמכותו להורות על הסרת פרסומים ללא מתן אפשרות למפרסמים להביא טענותיהם.

74. כאן המקום להפנות לדו"ח "הוועדה לגיבוש אמצעים להגנה על הציבור ונושאי משרה בשירות הציבור מפני פעילות ופרסומים פוגעניים, כמו גם בריונות ברשת האינטרנט" בראשות שופטת בית המשפט העליון בדימוס עדנה ארבל (להלן: "הדו"ח" ו"וועדת ארבל" שהוגש בחודש נובמבר 2020 (פורסם באתר ממשלת ישראל).

75. וועדת ארבל תארה בדו"ח את התנהלות הנתבעת ביחס לבקשות הסרה כלהלן:

"מנוע החיפוש גוגל"

גוגל מאפשרת לגולשים לפנות אליה בבקשות הסרה של תוצאות חיפוש. בקשת ההסרה מטופלת רק במקרים שבהם המדווח מאשר כי יצר קשר עם מנהל האתר וביקש ממנו להסיר את התוכן, או שהמדווח מאשר כי אין באפשרותו לעשות כן.

הסיבה לכך נעוצה בעובדה שמנוע החיפוש של גוגל איננו הפלטפורמה שעל-גביה מפורסמים התכנים המטרידים או המשמיצים, אלא הוא מהווה אך פלטפורמה שדרכה ניתן לגשת לתכנים המצויים באתרים אחרים. במקרים שבהם מאשר המדווח את אחת מהסיטואציות שצוינו לעיל, הוא מתבקש לדווח על סוג התוכן אשר הסרתו התבקשה, למשל: "תמונה שאני מופיע בה",

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

"מסמך מזהה בהנפקת הממשל", "אתר פורנוגרפי" ועוד. בכל אחת מהעילות הללו נדרש המדווח למלא טופס מובנה, ובו פרטים על סיבת הדיווח, הקישור לאתר אשר מפרסם תוכן פוגעני ועוד. ביחס למידע אישי, גוגל עשויה להסיר מספרי חשבונות בנקים; מספרי כרטיסי אשראי; תמונות של חתימות; תמונות של עירום או של מעשים מיניים שהועלו או שותפו בלי הסכמה ומידע רפואי אישי וסודי של אנשים פרטיים. בנוסף, כאחת מהעילות אותן ניתן לבחור בטופס, גוגל מסירה תוכן גם מסיבות משפטיות. במקרים כאלה יידרש המדווח לציין האם יש ברשותו צו שיפוטי או מסמך משפטי אחר אשר מוכיח את טענתו. אם מדובר בתוכן משמיץ, גוגל מבקשת שהמדווח ישתמש בטופס "דיווח על בעיה משפטית". בקשות אלה כוללות אפשרות להוספת מלל חופשי, כולל דוגמאות, אשר נדרשות לגוגל כדי לקבל החלטה האם מדובר בהפרה של תנאי השימוש של החברה.

אפשרות שלישית להסרת תוכן מגוגל היא במקרים שבהם התוכן איננו עדכני – כשהתוכן שמופיע בדף תוצאות החיפוש של גוגל אינו מפנה לתוכן המופיע באתר שאליו ניתן להגיע מדף תוצאות החיפוש. אפשרות זו יכולה להתרחש במקרים שבהם הוסר תוכן מטריד או פוגעני מהאתר עצמו, אך מנוע החיפוש של גוגל טרם עדכן זאת בדף תוצאות החיפוש. "

76. הוועדה תארה בדו"ח הכללים על פיהם אמור אתר לפעול במקרה של פניה להסרה, אך ציינה שהם "מהווים מנגנון וולונטרי בלבד, והדין הישראלי הקיים כיום לא מחייב רשתות ואתרים לפעול לפי הוראות אלו."

77. הוועדה ציינה ש"ניתן לראות כי קיימים סוגים שונים של אמצעים המאפשרים מענה חלקי לסוגיה, וזאת בדמות מנגנוני הסרה, תמיכה והדרכה, חקיקה אזרחית ופלילית וכללי אתיקה ויוזמות חינוכיות המבקשות למנוע את התופעה מבעוד מועד או להתמודד איתה. עם זאת, מדיוני הוועדה עלה כי כלים אלה עדיין מוגבלים והם אינם ידועים לכל, כך שנראה שהם אינם יכולים לספק מענה מלא ומקיף לכל גווניה והיבטיה של התופעה. בהתאם, המלצות הוועדה הביאו בחשבון גם את המנגנונים האלה, ואת יחסי הגומלין ביניהם לבין האמצעים אותם מומלץ לפתח."

78. וועדת ארבל המליצה להקים גוף לאומי אשר ישמש מוקד אחד ומרכזי בנושא, וכתובת לכלל הציבור לקבלת סיוע להתמודדות עם פרסומים פוגעניים ויפעל לריכוז הטיפול בפרסומים פוגעניים ברשת, בין היתר ע"י הנגשת המידע לגבי אפשרויות הפעולה לפרט, למקרה שיבקש להסיר תכנים.

79. הוועדה תארה הדין האזרחי בישראל הנוגע לעניין כלהלן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

"הבסיס החוקי העיקרי להתמודדות עם פרסום של תוכן פוגעני הוא הגשת תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה - 1965. חוק איסור לשון הרע קובע עוולה אזרחית של פרסום לשון הרע, ומלבד סמכותו לפסוק פיצויים, בית המשפט אף מוסמך לפי חוק זה לאסור הפצה של הפרסום, לצוות על החרמת עותקים שלו או לצוות על פרסום תיקון או הכחשה של הפרסום."

80. הוועדה ציינה שבפסיקת בית המשפט העליון בנושא נקבע כי פרסום במרשתת יהא בגדר "פרסום" כמשמעו בחוק וכי נקבע גם כי גם פעולת השיתוף share ובנסיבות מסוימות גם פעולת הלייבוב like, יהוו פרסום כמשמעו בחוק. הוועדה ציינה כי החוק כולל מספר הגנות לזכותו של המפרסם וראתה להבהיר כי חוק איסור לשון הרע מתמקד בפגיעה בשם הטוב ובאיזון העדין שיש לבצע בין פגיעה מסוג זה לחופש הביטוי בחברה דמוקרטית. הוועדה קבעה כי פרסומים פוגעניים של ממש, יעברו בנקל את המבחנים שקבע בית המשפט העליון לאיזון כאמור.

81. הוועדה קבעה שאף כי מגוון הדינים הקיימים במשפט האזרחי מאפשרים פניה לערכאות לקבלת סעד ביחס לפרסומים פוגעניים, ישנן מגבלות משמעותיות המקשות על התמודדות שלמה בכל המקרים ומנתה הקשיים כלהלן:

"ראשית, אופי ההליך המשפטי ומשך הזמן הדרוש לקבלת סעד כיום איננו מותאם לאופי הטכנולוגיה ולמהירות שבה מופצים פרסומים פוגעניים ברשת – כאשר דרוש זמן קצר בלבד להפצה של הפרסום בהיקף רחב שעלולה לגרום לנזקים כבדים. כמו כן, ההגנות המופיעות בחוק איסור לשון הרע, חוק הגנת הפרטיות וחוק למניעת הטרדה מינית, המהוות הגנות חשובות וראויות לצמצום הפגיעה בחופש הביטוי, משפיעות על האפשרות לעשות שימוש בחוקים הללו ככלי יעיל להתמודדות עם כל פרסום פוגעני ברשת. כך לדוגמה, עלולים להיות תכנים בעלי השלכות קשות על מושא הפרסום כשהדבר נעשה באופן הפצה המוני באינטרנט (למשל, התייחסויות משפילות למראהו החיצוני של אדם המהוות לשון הרע) גם אם יהיה מדובר בתוכן אמיתי ובעל עניין לציבור. בעיקר, ההתדיינות המשפטית סביב ההגנות השונות עלולה לעכב את מתן הסעד ולהפוך את הדיון בתביעה לנעדר נפקות מעשית. בהקשר זה יש לזכור כי בעידן הרשתות החברתיות פרסומים הופכים לווראליים בתוך שעות מעטות, ומספר ימים כמוהם כנצח מבחינת פוטנציאל החשיפה והפגיעה. מעבר לכך, אף כי חוק איסור לשון הרע וחוק הגנת הפרטיות כוללים כאמור סעיפים המקנים סמכות לבית המשפט להורות על צווים למניעת הפצת הפרסום או להחרמתו) שניתן לדעת חברי ועדת המשנה לפרש כסמכות להורות על הסרת הפרסום מהרשת בעולם של פרסומים דיגיטליים, בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון ניתן להורות על הסרת הפרסומים טרם השלמת ההליך המשפטי רק במקרים חריגים ביותר. עם זאת, כפי שעלה לעיתים קרובות במהלך דיוני הוועדה על ידי חלק נכבד של מי שהופיע בפניה, הסעד העיקרי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

שמרבית הנפגעים מעוניינים בו הוא הסרתו המיידית של הפרסום הפוגעני מהרשת. זאת, בשל עוצמתו והיקפו של הנזק הנובע מהפרסום לאור מאפייניה של רשת האינטרנט. לבסוף, מבחינה דיונית, טרם הוסדרה דרך לאפשר את חשיפת פרטיו בבית המשפט של מפרסם אנונימי, כאשר "האנונימיות עלולה לשמש מפלטו של מפיץ הדיבה".

על פי הדין הקיים וההלכה שנפסקה בפרשת רמי מור בשנת 2010, אין לבית משפט סמכות להורות על חשיפת פרטי גולשים אנונימיים והנושא מצריך הסדרה בחקיקה ראשית. "

82. לאחר תיאור הקשיים הקיימים בדין לעניין הסרת תכנים, הוועדה המליצה לעגן מנגנון הודעה והסרה בחקיקה בהתאם להסדר שלהלן:

"עם קבלת התלונה על הספק לשלוח הודעה למפרסם ולהודיע על הבקשה להסיר את המידע או לחסום את הגישה אליו. אם הובעה הסכמה להסרת הפרסום הפוגעני, יוסר הפרסום בהקדם האפשרי. ההנחה העומדת בבסיס הסדר זה היא שמפרסמים יעדיפו להימנע מהליכים משפטיים, ולפיכך במקרים רבים הסרת הפרסום תיעשה בהסכמה.

עם זאת, יש לקוות כי במקרים בהם קיימת הצדקה להמשך הפרסום על אף הפגיעה העלולה להיגרם על ידו, יתנגד המפרסם להסרתו ובמצבים אלה, המורכבים יותר, ימצא הנפגע את הסעד בפניה לבית המשפט. סיבה נוספת לקידום הסדר זה היא העובדה שבדיוני הוועדה עלה כי לעיתים עשויים מפרסמים להתחרט לאחר הפרסום על תוכנו או סגנונו. זאת, במיוחד במקרים בהם המפרסם פונה אליהם ומסביר מהי הפגיעה שנגרמה לו. פניה להסרת הפרסום בהסדר המוצע יכולה לספק מענה בהקשר זה. זאת, לצד המנגנון לפיו הגוף יוכל לסייע לתיווך בין המפרסם לנפגע בנסיבות המתאימות. נוכח הפגיעה המצומצמת יותר בחופש הביטוי בהסדר הזה ביחס להסדרים אחרים בהם הפניה להסרת תוכן נעשית ללא מעורבות המפרסם, קיימת חשיבות לקידום כלי זה ככלי מועדף.

ככל שהובעה התנגדות להסרת התוכן, ברירת המחל היא שמארח התוכן לא יפעל להסרת הפרסום, ובמקרה זה יהיה כאמור פטור מאחריות נזיקית. אם לא תושג הסכמה בין הצדדים, ניתן יהיה להסיר את הפרסום רק באמצעות צו בית המשפט, בהליך מתאים שייקבע."

83. לעניין אותו הליך משפטי שייקבע, הוועדה המליצה כלהלן:

"1.3 הסמכת בית משפט לצוות על הסרת תכנים או לצמצום חשיפה אליהם הוועדה ממליצה שייקבע הליך עיקרי ומהיר של פניה לבית המשפט למתן צו להסרת תוכן. סעד זה יאפשר לאדם הנפגע, או לאחראים עליו, לפנות לבית המשפט בבקשה כאמור באותם מקרים בהם ארעה פגיעה קשה במיוחד. על פי המלצת הוועדה, הליך זה יאפשר מתן צו להסרת תוכן באותם מקרים בהם יש בהמשך הפרסום כדי לגרום לפגיעה ממשית בבטחונו של אדם, כלומר בגופו או בנפשו, ואם הסעד נחוץ בנסיבות העניין בשים לב ובהתחשב בפגיעה הנגרמת לחופש הביטוי. "

84. כמו כן, הוועדה המליצה לקדם חקיקה לחשיפת פרטי מידע על משתמש כלהלן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

1.4 תמיכה בהצעת חוק חשיפת פרטי מידע של משתמש ברשת תקשורת אלקטרונית, התשע"א – 2011 הוועדה ממליצה על קידום הצעת החוק המבקשת לעגן בחקיקה את האפשרות לחשוף את פרטיו של מפרסם תוכן העולה לכדי עוולה אזרחית. הליך זה נועד לגלות מי עומד מאחורי פרסום פוגעני שפורסם באופן אנונימי, שכן היום אין אפשרות להגיש תביעה נגד מפרסם אנונימי. לעמדת הוועדה, יש מקום לקדם את הצעת החוק האמורה, תוך ביצוע שינויים ותוספות קלים, כמפורט בהמלצות במסגרת התחום המשפטי."

85. על מנת להמחיש חילוקי הדעות בדבר אופן יצירת האיזון בין הערכים המתנגשים, תובא להלן דעת המיעוט בוועדה:

"פנייה לספקיות התוכן בבקשת הסרת תוכן פוגע והסמכת בית משפט לצוות על הסרת תכנים או לצמצום חשיפה אליהם 1.1 במסגרת דיוני הוועדה, נחשפנו אל תופעת הפרסומים הפוגעניים ברשתות החברתיות. לעיתים, פרסומים אלו פוגעים בצורה קשה בפרט אליו הם מתייחסים, והם יכולים לכלול תכנים משפילים, מבזים ומשמיצים.

יחד עם זאת, לעיתים גם פרסומים רצויים, המגשימים את חופש הביטוי של המפרסם, יכולים להיות פוגעניים. לעיתים יש בפרסומים אלה ערך חברתי רב, אף מעבר לעצם מימוש הזכות לביטוי חופשי. כך הדבר, למשל, כאשר מדובר בפרסומים שיש בהם ביקורת חשובה, חשיפת שחיתות או צביעות ועוד.

הפרסומים הרבים ברשת על פגיעות מיניות, כחלק מתנועת #metoo, הם בוודאי דוגמה בולטת לכך.

2.2 במקרים רבים הפרסום ברשתות החברתיות הוא אפיק ההתבטאות האפקטיבי הבלעדי או הכמעט בלעדי העומד לרשותם של מי שאינם בעלי מעמד חברתי או כלכלי מיוחד, ואין להם גישה לאמצעים אחרים, כגון תקשורת מסורתית.

בנוסף, דווקא מי שמשתייך לקבוצות אוכלוסיה מוחלשות, יתקשה לעתים לפנות בתלונות מנומקות לגופי הביקורת הרלוונטיים, והפרסום ברשתות החברתיות הוא דרכו לבטא את אשר על ליבו או לזעוק את זעקתו, ולהביא את הדברים לידיעת הציבור באופן ישיר, ללא תיווך של גורמים אחרים.

3.3 מטעם זה, אנו סבורים כי יש לנקוט אמת מידה מצמצמת ביחס להסרת תכנים מרשת האינטרנט – הן ביחס למקרים בהם המדינה פונה לספקיות תוכן בבקשה להסרת תוכן פוגעני, והן ביחס להסמכת בתי המשפט להורות על הסרת תכנים מרשת האינטרנט. יש לזכור, כי לצד הפגיעה הישירה בזכות לחופש הביטוי של הפרט כתוצאה מהסרת פרסום שהעלה לרשת ושל ציבור הגולשים, הסרת הפרסום גם עלולה ליצור "אפקט מצנן" על פרסום תכנים ברשתות החברתיות, שימנע מאזרחים המבקשים להשמיע את קולם באמצעות הרשת מלעשות זאת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

חשש זה מתעצם כאשר מדובר בפרסומים של אנשים חסרי הון כלכלי וחברתי, אשר יחששו מהתדיינות משפטית סביב הפרסום, ואשר פרסום במרשתת הוא לא פעם מרכיב חשוב בהגשמת חופש הביטוי שלהם.

...

הסמכת בית משפט לצוות על הסרת תכנים או לצמצום חשיפה אליהם 15 בהתאם לאיזון החוקתי הקיים כיום במדינת ישראל, אדם הטוען לפגיעה בו אינו יכול לפנות אל בית המשפט בבקשה ליתן צו המורה על הסרת התכנים. הסרת תכנים אפשרית, ככלל, רק כסעד נלווה להליך עיקרי אחר (למשל – תביעת לשון הרע), וגם אז – צו כאמור יינתן רק במקרים חריגים ביותר (ע"א 214/89 אבנרי נ' שפירא) (פורסם בנבו, 22.10.1989)).

16 אף במדינות רבות אחרות, ככלל לא מתאפשר סעד של הסרת תכנים על ידי בתי המשפט. כך, בהתאם לנספח ו', בארצות הברית כלל לא ניתן לפנות אל בתי המשפט בבקשה להסיר תוכן מרשת האינטרנט; בקנדה נחקק חוק אשר אפשר סעד כאמור, אך הוא נפסל על ידי בית המשפט העליון; ובאוסטרליה, סעד כאמור יכול להינתן רק כאשר מדובר בפגיעה בקטינים.

17 יש לציין כי לאחרונה, נעשה בישראל ניסיון לשנות את האיזון החוקתי המוזכר לעיל, ולהסמיך את בתי המשפט להסיר פרסומים מרשת האינטרנט – בהצעת החוק להסרת תוכן שפרסומו מהווה עבירה מרשת האינטרנט, התשע"ו – 2016 ("חוק הפייסבוק").

הצעת חוק זאת נועדה להחיל עצמה על מקרים מצומצמים וקיצוניים – מקרים בהם הפרסום עולה לכדי עבירה פלילית ויש בהמשך פרסום התוכן כדי לסכן באופן ממשי את ביטחונו של אדם, את בטחון הציבור או את בטחון המדינה, כאשר לפי דברי ההסבר להצעת החוק – היא נועדה להחיל עצמה בעיקר על הסתה לטרור.

למרות זאת, הצעת החוק זכתה לביקורת ציבורית רבה. כך למשל, המכון הישראלי לדמוקרטיה פרסם עמדה, שנכתבה על ידי ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר, לפיה הצעת החוק פוגעת פגיעה קשה ובלתי מיידתית בזכות לחופש הביטוי במרחב המקוון וחושפת את אזרחי ישראל לסכנת צנזורה מטעם המדינה במקרים של התנגדות למעשים שלטוניים.

בסופו של יום, הליך חקיקת הצעת החוק זו לא הושלם, ואין כיום הסדר כזה בישראל.

18 בהקשר זה חשוב לציין שהמלצות הוועדה ביחס להסמכת בית משפט לצוות על הסרת תכנים או לצמצום חשיפה אליהם הן מרחיבות מהצעת חוק הפייסבוק. כך למשל, על פי ההצעה יהיה בנוסף למסלול המדינתי במסגרתו יכולה המדינה לפנות לבית המשפט בבקשה להסרת תכנים גם "מסלול פרטי" במסגרתו יוכל הפרט לעשות כן, כאשר מדיוני הוועדה עלה כי חלק מחברי הוועדה סבורים שהמסלול הפרטי יכול להיות כזה במסגרתו ניתן יהיה להסיר תכנים מהרשת גם במקרים פחות קיצוניים, למשל גם כשלא מדובר בפרסום העולה כדי עבירה.

19 לעמדתנו, ככל שתיווצר אבחנה בין מסלול מדינתי למסלול פרטי יהיה צורך בהתאמה של כל מסלול לפוטנציאל הפגיעה בחופש הביטוי הנובע ממאפייניו.

עמדנו לעיל על הקשיים הנובעים מפניות של המדינה בבקשות להסרת תכנים, אך גם פנייתו של אדם פרטי בבקשה להסרת תוכן מעוררת קשיים רבים, הן בהיבטים הנוגעים לפגיעה בחופש

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

הביטוי של המפרסם, והן בשים לב לחשש מכך שדווקא גורמים פרטיים, ובמיוחד גורמים בעלי כוח וממון, יעשו שימוש בכלי זה לצורך השתקת ביקורת כלפיהם, בדומה לתופעה של "תביעות השתקה"

(ראו הרחבה בעמ' 49 לדו"ח הוועדה). מתן כלים לגורמים פרטיים לפנות אל בתי המשפט בבקשה להסיר פרסום מרשת האינטרנט – מעורר חשש שאף כלים אלו, לצד תביעות לפי חוק איסור לשון הרע (או איום בתביעות כאלו), ישמשו לצורך של השתקת ביקורת לגיטימית ויהיה בהם אפקט מצנן משמעותי על פרסומים רצויים.

יתרה מכך, כאשר המדינה פונה בבקשה להסיר תוכן – הדבר אמור להיעשות לאחר שקילת כלל האיזונים הרלוונטיים ומתוך מטרה להגן על אינטרס הציבור.

מסננים אלו, מטבע הדברים, לא יופעלו במקרים בהם אדם או גוף פרטי, השוקל אך את האינטרסים שלו עצמו, פונה אל בית המשפט בבקשה להסרת תוכן. יש חשש אם כן כי דווקא פתיחתו של "המסלול הפרטי" יביא לריבוי בקשות להסרת תכנים.

20 מטעמים אלו, הסמכת בתי המשפט להסיר תכנים מרשת האינטרנט, תוך שינוי האיזון הבסיסי המקובל במדינות ליברליות הדוגלות בחופש הביטוי, צריכה להיעשות בהירות יתרה, עקב בצד אגודל, ולהגביל עצמה למקרים הקיצוניים ביותר.

21 הזהירות בה יש לנקוט מתחייבת אף מכך שהמלצות הוועדה כוללות כלים רבים אחרים שיוכלו לסייע למי שנפגעו מפרסומים פוגעניים ברשת, ובהם הקמת גוף ייעודי לריכוז הטיפול בפרסומים פוגעניים ברשת, אשר יהווה כתובת לכלל הציבור לקבלת סיוע ועזרה ראשונה להתמודדות עם פרסומים פוגעניים. לצד זאת, לוועדה המלצות בשורה של תחומים נוספים, כגון חינוך, אתיקה ותקשורת, שיהיה בהן כדי להביא לצמצום תופעת הפרסומים הפוגעניים.

עוד יש לזכור, בהקשר זה, כי כבר כיום קיימים מנגנונים שונים להסרת פרסומים שפורסמו ברשתות החברתיות, ובהם הסרה וולונטרית על ידי הרשתות החברתיות עצמן במקרים הנוגדים את מדיניותן. כמו כן, הוועדה ממליצה לעגן בחקיקה הסדר של "הודעה והסרה", אשר סביר מאוד שגם הוא יביא להסרת תכנים פוגעניים במקרים רבים.

22 על כן, לעמדתנו המקרים בהם יוסמך בית המשפט ליתן צו במסגרתו יכפה הסרת תכנים מרשת האינטרנט צריכים להיות נדירים וקיצוניים, תוך יצירת הסדרים שיתייחסו מראש לחשש מפגיעה בלתי מידתית בחופש הביטוי ולהשתקת ביקורת, הן בפניות מטעם המדינה, והן בפניות מטעם אנשים פרטיים. בנוסף, יש לוודא כי התנאים להוצאת צו להסרת תוכן יכללו מבחן הסתברותי של ודאות קרובה, אשר אינו כלול בנוסח המלצות הוועדה. כמו-כן יש לקבוע מבחן איזון והגנות משמעותיים, אשר גם הם אינם כלולים בנוסח המלצות הוועדה.

23 לעניין המבחן ההסתברותי – לעמדתנו, יש לקבוע כי הסרת תוכן מרשת האינטרנט תתאפשר אך ורק בהתקיים מבחן הסתברותי של ודאות קרובה לפגיעה ממשית בבטחונו של אדם. מבחן הודאות הקרובה הוא המבחן ההסתברותי המקובל בפסיקת בית המשפט העליון לפגיעה בחופש הביטוי בהקשרים רבים, מאז פסק דינו של בית המשפט העליון בבג"ץ 73/53 חברת קול העם נ' שר הפנים (פורסם בנבו, 16.10.1953). מבחן זה אומץ כאשר אל מול הערך של חופש הביטוי עמדו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

ערכים מתחרים חשובים אחרים מגוונים, בהקשר של איסור על הצגת מחזה בבג"ץ 14/86 לאור נ' המועצה לביקורת סרטים ומחזות (פורסם בנבו, 5.2.1987), ובהקשר של עבירות פליליות הפוגעות בחופש הביטוי – למשל, עבירת ההמרדה (דנ"פ 1789/98 מדינת ישראל נ' כהנא) פורסם בנבו, 27.11.2000) ועבירה של העלבת עובד ציבור (דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מדינת ישראל 11.07.2011, פורסם בנבו). איננו סבורים שיש לשנות ממבחן מקובל זה דווקא במקרים בהם הפגיעה בחופש הביטוי תהא באמצעות הסרת תכנים מרשת האינטרנט.

24 לעניין מבחני האיזון וההוגנות – בהמלצות הוועדה נאמר שסעד של הסרת תכנים או צמצום החשיפה אליהם יתאפשר "אם הסעד נחוץ בנסיבות העניין בשים לב ובהתחשב בפגיעה הנגרמת לחופש הביטוי". לטעמנו לא ניתן להסתפק באמירה כללית זו. יש לקבוע את השיקולים שיש לשקול במסגרת עריכת האיזון, ולצד זאת להוסיף הגנות מפני הסרת פרסום מרשת האינטרנט. כך, יש לבחון את הערך הציבורי שבפרסום, באופן שפרסומים המגשימים את ליבת חופש הביטוי, ובמיוחד חופש הביטוי הפוליטי, ככלל לא יוסרו מן הרשת; יש לייסד מנגנוני בקרה מפני תביעות השתקה; יש לשקול את זהות הגורם נשוא הפרסום, כך שכאשר מדובר בנבחר ציבור או עובדי ציבור בכירים, הנטייה להסיר את הפרסומים תהיה פחותה, ומאידך, כאשר מדובר בקטין, הנטייה להסיר את הפרסומים צריכה להיות גבוהה יותר; יש לבחון את אמיתות הפרסום, כך שכאשר מדובר בפרסום זברי אמת הנטייה להסירו תהיה פחותה; בנוסף, יש לבחון את מאפייני הפרסום למשל, מידת התפוצה שלו; את זהות הגורם המפרסם; ועוד.

25 החלטנו לצרף את דעתנו לחלק הארי של המלצות הוועדה, וזאת בשל היותנו שותפים לצורך נקיטת בפעולות שתצמצמנה את הפגיעה החמורה הנגרמת לאנשים רבים כתוצאה מפרסומים ברשת. יחד עם זאת, לדעתנו ההסתהיגויות והתוספות אשר עליהן עמדנו הכרחיות בכדי לצמצם את הסכנה שחופש הביטוי ייפגע יתר על המידה, ושכרנו יצא בהפסדנו.

86. תלויות ועומדות מספר הצעות חוק בסוגיה של הסרת פרסומים במרשתת. לפני קריאה שניה ושלישית תלויה ועומדת הצעת חוק למניעת ביצוע עבירות באמצעות פרסום באינטרנט (הסרת תוכן) התשע"ח – 2018. הצעה זו נוגעת לפרסומים הפוגעים בביטחון אדם או ביטחון המדינה, או פרסום לאחר הרשעה.

87. כמו כן הוגשה הצעת חוק הרשתות החברתיות, התשפ"א – 2020. דומה שההצעה כלל לא מתייחסת לנתבעת, אלא לפייסבוק וטוויטר, כפי שאף עולה מדברי ההסבר. תלויה ועומדת גם הצעת חוק הרשתות החברתיות, התשפ"א – 2021 שדומה להצעת החוק משנת 2020.

88. מן האמור לעיל, עולה שוועדת ארבל הכירה בקושי הקיים כיום מבחינת סמכות ביהמ"ש להיעתר לבקשה להסרת תכנים ולכן מצאה להמליץ ליתן לביהמ"ש סמכויות מתאימות, כאשר ישנם חילוקי דעות בין דעת הרוב ובין דעת המיעוט לגבי האיזון בין הערכים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

המתנגשים. הן בדעת הרוב והן בדעת המיעוט יש ציפייה שידו של ספק השירותים לא תהיה קלה על הדק הסרת הפרסומים ולענייננו, הסרת ההפניה לפרסומים.

89. כאמור לעיל, עד הנתבעת אישר המדיניות שייחסה הוועדה לנתבעת לפיה היא מכבדת הכרעות שיפוטיות ש"הטענות האלה הן שגויות ולא נכונות" ובפועל בתובענה זו, הנתבעת הסכימה להסיר גישה לפרסומים, למעט בעניין טוויטר והמחלוקת היא לגבי היקף ההסרה.

90. התובע טען מסעיף 56 לסיכומיו כי מדיניות הנתבעת מעמידה את התובע בפני שוקת שבורה "ולעולם לא יוכל להסיר על פיה". אולם, כאמור לעיל, הנתבעת הסכימה להסרת הגישה לכתובות ישראליות, למעט לפרסום בטוויטר, וזאת מכיוון שטוויטר התנגדה להסרה.

91. כאמור בתיאור המפורט של איזונים שהוועדה קבעה שיש לערוך בין הערכים המתנגשים, ביהמ"ש קובע שכאשר זהות המפרסם ידועה, והוא מתנגד להסרת הפרסום, ולא מתקיים החריג על פי הלכת סביר, אין מנוס מצרופו של המפרסם כבעל דין, בטרם ביהמ"ש ייתן צו להסרה. אולם, כאשר לא ניתן לזהות המפרסם, יש ליתן צו להסרה בנסיבות המתאימות.

92. לענייננו, כבר בדיון הראשון ביהמ"ש חקר קצרות התובע ושמע ממנו כלהלן:
**"אינני יודע מי הגב' שטוענת מה שטוענת, יש לי מספר חשדות על כמה אנשים גברים ונשים שמכירים את הסיפור ואת הנפשות המעורבות.
אף אחת לא פנתה אלי ואמרה שקרה האירוע נשוא התביעה."**

93. ברי שלנתבעת אין כלים לחקירת התובע ולכן בנסבות כאן הנתבעת נהגה נכון כאשר המתינה להכרעת ביהמ"ש והיא אכן נתנה הסכמתה להסרת הפרסומים מיד בתחילת ההליך.

94. ביהמ"ש ער לאפשרות שתוגשנה בעתיד תובענות בהן יתבקש ביהמ"ש להסיר פרסומים ללא צרוף בעלי העניין בפרסום המידע. אולם, חזקה על ערכאה שיפוטית שלא תשעה לבקשה, ככל שלא יצורף בעל דין נוגע לעניין, אלא אם כן ישנה סיבה מוצדקת לכך. זאת, מכיוון שדרך המלך לבירור תוכן פרסומים היא באמצעות המצאת כתב התביעה ליוצרי הפרסומים, או למפרסמים, כדי ליתן להם יומם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

95. כמו כן, ביהמ"ש ער לכך שבתובענה זו, לנוכח הסכמת התובע והנתבעת, הוא נתן צו להסרת חלק מהפרסומים, ללא שנתן לגברת האלמונית שמייחסת לתובע אותם מעשים חמורים, יומה. אולם, אותה גברת לא הזדהתה, התובע העיד שאינו יודע מי היא ואין במי מהפרסומים פרטי זהותה באופן שהיה מאפשר לתובע לצרף אותה כנתבעת, לצורך בירור המחלוקת העובדתית.

96. הדברים יפים, גם לגבי יתר המפרסמים שלא התנגדו להסרה בהתאם להסדר הדיוני, למעט טוויטר.

97. בעניין הפרסום בטוויטר, ביהמ"ש מחק ביום 12.5.19 הבקשה להסיר הפרסום אצלה שכן התנגדה להסרה ולכן לא היה מקום לבקש הסרת הפרסום אצלה ללא צרופה כבעלת דין.

98. במצב דברים זה, ככל שביהמ"ש היה עומד על צרף מפרסמים, שזהותם אינה ידועה, כבעלי דין, וככל שהנתבעת הייתה מסרבת להסיר הפרסומים, הדבר היה מביא לאותה תוצאה קשה ולא מידתית לפיה מי שטוען שמייחסים לו עברה פלילית חמורה, לטענתו, על לא עוול בכפו, ימצא עצמו לפני שוקת שבורה.

99. לכן, תוך שביהמ"ש מביא בחשבון מסקנות וועדת ארבל לגבי הזהירות הרבה שעליו לנקוט, ביהמ"ש קובע כי במצב דברים בו מפרסמים אינם מזדהים, וכאשר על פי הדין כיום, אין כלים משפטיים המאפשרים זיהויים, יש לביהמ"ש סמכות בנסיבות המתאימות להסיר פרסומים לפי סעיף 9 לחוק איסור לשון הרע, ללא צורך בהכרעה האם הפרסום כוזב.

100. לעניין הנסיבות המתאימות, ביהמ"ש מביא בחשבון שהתובע אינו איש ציבור, או ידוען שמתפרנס מחשיפה ציבורית. הפרסומים מייחסים לו ביצוע עבירה פלילית חמורה ומכאן שגורמים לו פגיעה קשה. הפרסום המקורי כבר אינו קיים במרשתת. התובע העיד כי הפרסום כוזב ואין כל ראיה, לרבות חקירת משטרה, או תחקיר עיתונאי, או עדות שהושמעה, לפיה, הפרסום אינו כוזב.

101. ביהמ"ש מוסיף וקובע שככל שהטענות נגד התובע אינן כוזבות, ואותה גברת אלמונית תבקש לעמוד עליהן בעתיד, בין כמתלוננת, תובעת, או נתבעת, מכיוון שביהמ"ש לא נתן לה יומה, ממילא תעמוד לה זכותה, ככל שתבחר לממש אותה בעתיד, לשכנע בימ"ש, או רשות חוקרת, כי הן נכונות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

102. לעת הזו, אותה אלמונית בחרה שלא לעשות כן. לכן, לעת הזו, ובהעדר התנגדות של מי מהגורמים המפרסמים להסרת ההפניות לפרסומים בעניינם פנה התובע אל הנתבעת, למעט טוויטר, ולנוכח הסכמת הנתבעת, ביהמ"ש מותיר ההסדר הזמני שקיבל תוקף של החלטה על כנו ונותן לו תוקף של פסק דין.

103. ברי שככל ובפרסום עתידי יחול שינוי מהותי, תפעל הנתבעת כחוכמתה, ככל שהתובע יפנה וידרוש להסיר ההפניה לאותו פרסום.

104. מכאן שהתוצאה בעניין הסרת הפרסום בפסק דין זה שונה מתיאור התובע בסעיף 61 לסיכומיו, לגבי המסר הנטען לציבור. אין בדחיית התביעה לעניין החבות הנזיקית כדי ללמד על התוצאה לעניין ההסרה. בעניין ההסרה, התובע קיבל סעד ולכן ביהמ"ש דוחה הטענה כי המסר לציבור הוא שכדאי לכתוב על "שנאיכם..מה שתוצו" בעילום שם "והם לא יוכלו לעשות דבר".

105. לנוכח הגשת דו"ח הוועדה, שכללה בעלי תפקידים בכירים ומגוונים, בעלי שם, המעורים היטב בנושאים שעמדו על הפרק, רצוי שהמחוקקים יפעלו ליישום ההמלצות, כולן או חלקן, כך שלבתי המשפט יעמדו בעתיד כלים חקיקתיים שתואמים מצב הדברים כיום במרשתת.

היקף הסרת הפרסומים ממנוע החיפוש

106. כאמור לעיל, לאחר שהנתבעת הודיעה כי הסירה ההפניה לפרסומים הנזכרים בכתב התביעה המקורי, למעט בעניין טוויטר, התובע טען שאין די בהסדר שקיבל תוקף של החלטה לעניין הסרת ההפניות לכתובות ישראליות וטען שיש לחייב הנתבעת להסיר ההפניות ביחס לכל המשתמשים בעולם.

107. ביום 12.5.19 ביהמ"ש קבע כלהלן:

6. ישנה מחלוקת נוספת בין התובע לבין הנתבעות והיא האם ההסכמה הדיונית היא לגבי הסרת הפרסום לא רק לבעלי כתובת ישראלית במרשתת, אלא לגבי כל הכתובות של כל המשתמשים בעולם, כאשר למיטב ידיעתו השיפוטית של בית המשפט מדובר כנראה במאות מיליונים, אם לא מיליארדים, בכל רחבי תבל.

7. התאגיד הרשום בארה"ב טוען שאין להחיל התוצאה הדיונית שהוסכם עליה לגבי כתובות ישראליות במרשתת לגבי כל מאות המיליונים, או המיליארדים בעלי הכתובות הזרות, שכן בית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

משפט זה פועל על פי הדין הישראלי ויש קושי להחיל את הדין הישראלי על משתמשים במדינות שונות ועל התאגיד שרשום בארה"ב להביא בחשבון גם את זכויותיהם.

8. התאגיד בארה"ב טען שממילא הפורום הנאות לקיום ההתדיינות לגבי הכתובות הבינלאומיות הוא לא בישראל, שכן הזיקה היחידה של התובענה לישראל היא תושבות או אזרחות התובע.

9. התובע עומד על מתן החלטה בבקשה.

10. מקרה זה מהווה דוגמא נוספת מיני רבות לצורך של בתי המשפט להדביק את הפער שנוצר מידי פעם בין ההתקדמות הטכנולוגית הרבה במיוחד בתחום המרשתת ובין הדין.

11. אכן, בית המשפט מסכים עם התאגיד הרשום בארה"ב שיש קושי לכפות באמצעות צו של בית משפט בישראל תוצאה שתחול על המשתמשים בכל רחבי העולם.

12. התאגיד שרשום בארה"ב הסכים שיש אפשרות למשתמש בכתובת ישראלית על ידי יישום כזה, או אחר, לעקוף את החסימה או ההסרה לבעלי כתובות ישראליות בלבד, אולם אין בכך כדי להגיע לתוצאה המבוקשת על ידי התובע.

13. הדברים יפים שבעתיים כאשר בית המשפט לא דן עד כה לגופם של דברים בטענה, כי אכן הוצאה דיבתו של התובע רעה וההחלטות עד כה הינן על בסיס דיוני בלבד וללא עמדה לגופו של עניין של מי מהמפרסמים.

14. לנוכח העובדה שטוויטר כעת עומדת על רגליה האחוריות ולכן לא יהא מנוס מבירור טענות התובע לגופן על ידי הגשת תובענה אחרת שבה טוויטר תהא נתבעת והנתבעות כאן כמי שמפיצות באמצעות מנוע החיפוש שלהן את פרסומי טוויטר, מתחזקת המסקנה שהדרך הנכונה לאזן בין ענייניו של התובע להגן על שמו הטוב לבין עניינם של מאות, אם לא מיליארדים בעולם שמדינה פלונית לא תאלץ באמצעות פסק דין מטעמה להסיר פרסום שאולי ימצאו בו עניין וזאת עוד לפני שניתנה החלטה לגופם של דברים לגבי הטענה להוצאת לשון הרע, היא הגשת תביעה נפרדת בה טוויטר תהיה הנתבעת וייתכן והנתבעות כאן תהיינה נתבעות נוספות.

15. במהלך הדיון התובע הפנה את בית המשפט להחלטה בצו זמני בתיק אחר, אולם אין מקום בחלוף יותר משנה להפנות את בית המשפט להחלטה בסעד זמני מרגע שהתובע לא מצא בד בבד, ואולי אף לפני הגשת תובענה זו, לבקש סעד זמני נגד התאגיד הרשום בארה"ב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

16. בית המשפט מביא בחשבון שהנתבעות הסכימו להחיל את התוצאה על בעלי הכתובות הישראליות ובכך יהא מזוז מסויים, לעת הזו, לתובע וייתכן שלאחר שתתברר תביעתו לגופה יקבל מלוא המזוז המבוקש על ידו.

17. התובע טען היום כי להסכמת הנתבעות אין לכאורה ערך, שכן מרבית המשתמשים עוקפים את המגבלות של בעל כתובת ישראלית, אולם טענה זו נטענה ללא ביסוס ולכן אין מקום לעת הזו לשעות לה ונראה שהסכמת הנתבעות להסיר הפרסום לכל בעלי הכתובות הישראליות ייתכן ומהווה הקלה משמעותית ביותר.

18. אשר על כן, דוחה את הבקשה לעת הזו להורות על הסרת הפרסומים גם לבעלי כתובות שאינם כתובות ישראליות."

108. התובע תיקן ברשות ביהמ"ש כתב התביעה וביקש בכתב התביעה המתוקן לחייב הנתבעת להסיר הפרסומים מכל כתובות המשתמשים בעולם ולא רק ביחס לכתובות ישראליות.

109. בסעיף 18 לסיכומיו, התובע עמד על כך ש"ניתן לראות (ש) הפרסומים המעוולים חשופים לעיני משתמשים ישראלים רבים". בסעיף 64 לסיכומיו ביקש מביהמ"ש כי יחייב הנתבעת להסיר כל הפרסומים "לא רק את אלה המופיעים בגרסה הישראלית".

110. ביהמ"ש קובע כי לא היה בשמיעת הראיות כדי לסייע לתובע להביא לשינוי החלטת הביניים לעניין היקף תחולת הסרת ההפניות לפרסומים. כאמור לעיל, על ביהמ"ש לאזן בין זכות היסוד לשם טוב ובין זכות היסוד לגישה למידע.

111. לעניין האחריות הנזיקית, ביהמ"ש אימץ המבחן הדווקני שנקבע בהלכת סביר ודחה התביעה הנזיקית בעניין אחריות הנתבעת, כבעלת ומפעילת מנוע חיפוש במרשתת, לגרימת עוולה ע"י הפניה לפרסום, עד מתן הכרעה שיפוטית בתביעת מי שטוען כי הפרסום מכפיש. זאת, מכיוון שמצא שהנתבעת עומדת בנסיבות הנוגעות למחלוקת כאן בכלל שנקבע בפסק הדין בעניין סביר לעניין חיובה באחריות נזיקית.

112. לאחר מכן, לעניין הדרישה להסרת ההפניה לפרסום, ביהמ"ש איזן בין זכות התובע לשם טוב ובין זכות הציבור לגישה למידע, ונתן תוקף של החלטה ולאחר מכן בפסק דין זה, תוקף של פסק דין, להסדר בין הצדדים בדבר הסרת ההפניה לפרסומים ביחס למשתמשים בעלי כתובות בישראל, ללא צורך בהכרעה אם הפרסום כוזב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'

113. באותו אופן, על ביהמ"ש לנהוג בריסון ובמתיונות לעניין אופן הסרת הפרסומים ממנוע החיפוש של הנתבעת.
114. התובע טען מסעיף 42 לסיכומיו כי טענת הנתבעת לגבי הסרת הפניה לפרסומים לכתובות ישראליות "סתומה ואינה ברורה" והעלה אפשרויות שונות לפרשנות עמדת הנתבעת. אולם, טענה זו אינה נכונה ולעניין זה ראו סעיף 13 לתצהיר הנתבעת.
115. התובע טען שאין בכך די שכן ניתן לצפות בתכנים גם בעת גלישה במרשתת בישראל.
116. התובע לא העמיד מומחה מטעמו כדי לבסס הטענה לעניין האופן בו ניתן בישראל לעיין בפרסומים שנחסמו במרשתת ביחס לכתובות ישראליות והיקף השימוש בתוכנות המאפשרות לצפות בתכנים גם בעת גלישה במרשתת בישראל. די היה בכך כדי לדחות את הבקשה בעניין זה להסיר באופן גורף הגישה ביחס לכל הגולשים במרשתת בעולם.
117. כאן המקום לציין שלצורך עריכת האיזון בין הערכים השונים, יש חשיבות רבה לבדיקת טענת התובע לגבי היקף הגישה של משתמשים בשירותי הנתבעת בישראל למידע שזמין לכתובות שאינן בישראל. אם מדובר במספר שולי עד זניח של משתמשים, אזי אין מקום בגלל פגיעה מצומצמת זו, להעדיף עניינו של התובע לקבל תרופה מלאה וגורפת שתחול כלפי כל העולם. הנתבעת הפנתה בסעיף 21 לסיכומיה לכך שהתובע אישר בחקירתו שטענתו בדבר חשיפה לישראלים רבים היא "סברה".
118. בסעיף 44 לסיכומיו, התובע למד מהודעת היועץ המשפטי לממשלה, כי לא יביא עמדתו בסוגיה כי "מדינת ישראל אינה סבורה שיש לביהמ"ש בעיית סמכות החוזרת לריבונות זרה". אולם, היועץ המשפטי לממשלה לא קבע המיוחס לו ע"י התובע, אלא בחר שלא להביא עמדתו.
119. על אף שהיועץ המשפטי לממשלה בחר שלא ליתן עמדתו בסוגיה, קל להבין את ההשלכות החמורות שעלולות להיות להתיימרות בימ"ש בישראל לחייב הנתבעת לפעול בהתאם להוראותיו ביחס לכל הגולשים במרשתת בעולם.
120. אם ביהמ"ש יאמץ גישה יומרנית זו, לא יהיה בידי הרשויות בישראל להלין בעתיד אם הנתבעת תכבד צו של בימ"ש במדינה עוינת לישראל, שיוורה לה להסיר כל פרסום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120-2018 פלוני נ' Google LLC ואח'

שאינו תואם את גישתה העוינת של אותה מדינה לישראל ביחס לכל המשתמשים במרשתת בעולם ולא דווקא למשתמשים באותה מדינה.

121. דוגמא נוספת ועכשווית לקושי בגישת התובע ניתן למצוא במחלוקת לגבי אחריותם של אזרחי מדינה אירופית לשואת העם היהודי בתחום אותה מדינה עקב חקיקה באותה מדינה שאוסרת פרסומים הנוגדים אותה חקיקה. אם בימ"ש באותה מדינה יורה לנתבעת להסיר הגישה לכל הפרסומים שעומדים בניגוד לאותה חקיקה, בכל העולם, והנתבעת תצוית, יהיה קושי ליישב בין החלת פסקי דין של בימ"ש בישראל על כל הכתובות של המשתמשים בעולם ובין ההתנגדות להחלת דין דומה ביחס לפסקי הדין של אותה מדינה זרה.

122. כאן המקום לציין שהמחוקק הישראלי מצא לנכון בעניינים מסוימים וחריגים להחיל הדין הישראלי בדיעבד ובאופן שחל בכל מקום בעולם. אולם, אלה עניינים יוצאי דופן וחריגים, והחריג מלמד על הכלל לפיו ביהמ"ש לא יכפה על תאגיד בינלאומי להחיל החלטותיו של בימ"ש ישראלי לגבי עולם ומלואו. כמו כן, בהעדר הסמכה מפורשת של המחוקק, כפי שמצא לנכון להסמיך באותה חקיקה מיוחדת, לבטח אין מקום להחיל פסיקות בימ"ש בישראל על תאגידים בינלאומיים בחקיקה שיפוטית גורפת שתבוא לידי ביטוי לא רק בישראל, אלא בעולם כולו.

123. כמו כן, לענייננו, לתובע אמנם זיקה ברורה לישראל, אולם המעשים המיוחסים לו ארעו לכאורה חוץ לישראל.

124. התובע טען שעמדתו תואמת הפסיקה בישראל ובעולם. התובע הפנה בסעיף 45 לסיכומיו להחלטה בסעד זמני בתא 16-07-18796 צרפתי נ' גוגל שנתן בימ"ש השלום ע"י כבוד השופטת אושרי פרוסט כתוארה דאז ביום 25.6.17. הנתבעת טענה בסעיף 23 לסיכומיה שהחלטה בוטלה לאחר מכן בפסק דין שנתן תוקף של פסק דין להסכמות הצדדים. כמו כן, החלטה של בימ"ש השלום אינה מחייבת מותב זה לעניין פסק דין זה ולבטח לא החלטה בסעד זמני.

125. כמו כן, התובע הפנה מסעיף 46 לסיכומיו לפסק דין של בימ"ש בקנדה וטען שביהמ"ש הקנדי חייב הנתבעת בעניין אקווסטק להסיר הפניה לפרסומים נשוא התביעה שם בכל רחבי העולם. הנתבעת טענה החל מסעיף 103 לכתב ההגנה המתוקן ובסעיף 23 לסיכומיה, כי מדובר בהחלטה חריגה לגבי נסיבות שונות מאד שלא נוגעת לחופש הביטוי, אלא למניעת הפצה לא חוקית של סחורה והפנתה לפסק דין קנדי אחר בתביעת לשון הרע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

שסרב ליתן צו הסרה גלובאלי. כמו כן, ממילא פסק דין קנדי אינו מחייב בימ"ש זה. הדברים יפים גם לגבי החלטת וועדה לאומית למידע בצרפת, אליה הפנה התובע בסעיף 48 לסיכומיו.

126. מסעיף 49 לסיכומיו התובע הפנה לפסק דין קנדי נוסף. אולם, התובע מתייחס בסיכומיו לצו חסימת אתר ולא לסוגיה כאן. בסעיף 53 לסיכומיו, התובע מסתמך על פסק דין של האיחוד האירופי בעניין פייסבוק. אולם, עניינה של רשת חברתית, שונה מעניינה של מפעילת מנוע חיפוש. כמו כן, ראו ההפניה של הנתבעת בסעיף 104 לכתב ההגנה המתוקן, ובסעיף 23 לסיכומיה, לפסק הדין של בית הדין לצדק של האיחוד האירופי שהגביל החובה להסרת ההפניה לאיחוד האירופי בלבד, בין היתר על יסוד ההבדלים בין שיטות המשפט השונות.

127. מסעיף 54 לסיכומיו, התובע מסתמך על עניין קרלטון. אולם, ביהמ"ש דוחה ההסתמכות על פסק דין שנוגע להזמנת מהמרים בישראל לעשות שימוש בשרתים שנמצאים בחו"ל באופן שמקים עבירה, לגבי הסוגיה כאן.

128. לנוכח האמור לעיל, ביהמ"ש דוחה טענת התובע כי יש מגמה ברורה בפסיקה בישראל, או בעולם, התומכת בעמדתו, שלא לומר, הוכח שהמגמה היא הפוכה.

129. טעמים נוספים לדחיית בקשת התובע הוא ההבדל בין דיני לשון הרע בשיטות משפט שונות ולעניין זה ראו האמור בסעיף 83 לכתב ההגנה המתוקן ובסעיף 16 לסיכומי הנתבעת וכן האפשרות שהעלתה הנתבעת בסעיף 93 לכתב ההגנה המתוקן בדבר פסיקות סותרות של בימ"ש בישראל ובימ"ש זר. לעניין זה ראו ההפניה בסעיף 103.2 לכתב ההגנה המתוקן לפסיקות סותרות בעניין אקווסטק הנזכר לעיל בין ביהמ"ש בקנדה ובין ביהמ"ש בארה"ב.

130. קושי נוסף שעומד לתובע לרועץ, היא העובדה שהתובע מבקש להסיר ההפניה לפרסומים זרים ללא שצרף אותם כנתבעים. כאמור לעיל, התובע טען בסעיף 14 לכתב התביעה המתוקן, כי אתר "תיקון עולם" אינו מזכיר את פרטי בעליו, כתובת למסירת דואר, מספר פקס וכיוצ"ב וכי מדובר באתר חובבני היושב על פלטפורמה חנימית של וורדפרס ולכן לא ניתן לקים עמו שיח.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120 פלוני נ' Google LLC ואח'

131. הנתבעת טענה בסעיף 6 לסיכומיה כי הטענה של התובע כי לא ניתן לאתר המפרסמים של הפרסומים אליהם מפנים שני הקישורים בסעיף 10 לכתב התביעה המתוקן, דהיינו, אתר "תיקון עולם" אינה אמת.

132. הנתבעת טענה כי היא הוכיחה בתצהירה שפרטיו של המפרסם סילברסטיין, מפורסמים באתר ובכלל כך כתובת למשלוח דואר לאתר, מספר טלפון וכלי מקוון באמצעותו ניתן לפנות לאתר ומר סילברסטיין נתבע בעבר בישראל. כמו כן, טענה כי ב"כ התובע ייצג בהליכים נגד פלטפורמת וורדפרס, בהם נציג הפלטפורמה התייצב בהליך.

133. ביהמ"ש קבע קודם לכן בפסק הדין, כי לצורך הטלת אחריות נזיקית בגין הפרסומים על ידי הוכחת הטענה כי הפרסום כוזב, היה על התובע לבקש להמציא כתב התביעה למפרסמים הזרים אל מחוץ לתחום. לעניין זה ראו ההחלטה בדבר מחיקת הבקשה נגד טוויטר מיום 12.5.19 עקב אי צרופה כנתבעת. לעניין הסרת ההפניות לפרסומים לגבי כתובות ישראליות, ביהמ"ש הסתפק בהסדר דיוני בין התובע והנתבעת ויתכן שאף היה כופה על הנתבעת הסרת הפרסומים אם הייתה מתנגדת.

134. אולם, ככל שהתובע מעוניין להחיל הוראות בימ"ש זה על אתרים זרים ביחס לכל כתובות המשתמשים בעולם, היה עליו לבקש המצאה מחוץ לתחום, או לאשר המצאה למורשה בישראל. גם מסיבה זו, אין לחייב הנתבעת להסיר ההפניה לחלוטין, ללא מיצוי הניסיון לצרף האתרים הזרים כנתבעים ומתן הכרעה בשאלה אם הפרסום כוזב.

135. לכן, ביהמ"ש דוחה הבקשה להסיר ההפניה ל - 16 הפרסומים לחלוטין באופן שיחול ביחס לכל המשתמשים במרשתת בעולם.

136. כמו כן, ביהמ"ש דוחה הבקשה לעניין פרסומים שהתובע טרם איתר, אך ביקש שביהמ"ש יורה כלפי עתיד שיש להסירם. זאת, מהנימוקים שנתנה הנתבעת בסעיף 109 לסיכומיה ובעיקר עקב חובתו של ביהמ"ש לבחון כל פרסום ופרסום לגופו בטרם מתן צו בעניינו.

דיון בהוצאות

137. לנוכח דחיית התביעה לחייב הנתבעת בתשלום פיצוי בסך של 200,000 ₪, יש לחייב התובע בהוצאות בשים לב שייחס לנתבעת לעניין חישוב הפיצוי "זדון" על מנת לפגוע בו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-03-28120-2018 פלוני נ' Google LLC ואח'

138. כמו כן, גם היענות לחלק ממבוקשו בעניין הסרת הגישה לפרסומים, הייתה מקובלת מלכתחילה על הנתבעת שעומדת על מתן הכרעה שיפוטית במקרים מסוימים. מכיוון שביהמ"ש קיבל את עמדתה של הנתבעת גם בעניין הסרת הגישה לפרסומים, יש לחייב התובע בהוצאות הנתבעת.

139. כמו כן, לחובת התובע, ביהמ"ש מביא בחשבון התארכות ההליכים במשך שלוש שנים וקיום שמונה דיונים עקב מחדלים דיוניים של התובע שפורטו קודם לכן. אולם, בסופו של יום נשמעו שני עדים בלבד, והתובע הסכים שעד הנתבעת ייחקר בהיוועדות חזותית.

140. לכן, ביהמ"ש מחייב התובע לשלם לנתבעת שכ"ט בא כוחה בסך של 30,000 ₪ בלבד.

סוף דבר

141. ביהמ"ש דוחה התביעה הנזיקית.

142. ביהמ"ש נותן תוקף של פסק דין להחלטת הביניים שנתן בעניין הסרת הגישה לפרסומים ביחס לכתובות ישראליות של משתמשים במרשתת. זאת, בכפוף להסתייגות לעניין האפשרות שהטענות המיוחסות לתובע יתבררו בהליך אחר ובימ"ש, בהליך אחר, ייתן החלטה אחרת.

143. כמו כן, הנתבעת ישלם לנתבעת שכ"ט בא כוחה בסך של 30,000 ₪ צמוד בתוספת ריבית כדין ממועד מתן פסק הדין.

ניתן היום, כ"ח אלול תשפ"א, 05 ספטמבר 2021, בהעדר הצדדים.

עדי הדר, שופט

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 28120-03-18 פלוני נ' Google LLC ואח'